

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Kristiansands katedralskole.

Aarsberetning

for

skoleaarene 1910—1913

ved

skolens rektor.

Kristiansand S.

Johanssen & Tangens boktrykkeri.

1913.

Kristiansands katedralskole.

Aarsberetning

for

skoleaarene 1910—1913

ved

skolens rektor.

Kristiansand S.

Johanssen & Tangens boktrykkeri.

1913.

I. Skolens forstanderskap

bestod foruten av rektor — av stiftamtmand D. Koren som repræsentant for overstyret samt de kommunevalgte medlemmer: grosserer T. Sigveland, infanterikaptein E. A. Gundersen og bytjener G. Gundersen.

Rektor har været forstanderskapets formand, stiftamtmand Koren dets næstformand.

II. Lærerpersonalet.

Bassøe, Kristian Birch Reichenwald, født 1856
Cand. mag. 1882. Adjunkt ved Aalesunds off. høiere
almenskole 1884, overlærer 1898 og rektor 1900. For-
flyttet til Kristiansand som rektor 1909.

Ullmann, Axel Conradin, overlærer. Født 1840. Cand.
mag. 1868. Lærer ved Gjertsens skole, Kristiania 1865.
— 67, ved Fredrikstads latin- og realskole 1869—73.
Bestyrer av Kragrø kommunale middelskole 1873—96.
Konst. som overlærer ved Kristiansands skole 1. aug.
1896 — Efter rektor Sommerfelts død konstitueret rektor
i skoleåret 1908—09. Tok avsked som overlærer
sommeren 1913.

Sagen, Lyder Kristian, overlærer. Født 1851. Cand.
mag. 1875. Lærer ved Halvorsens skole i Stavanger
1871—72 og 73—74. Klasselærer ved Kristiansands
katedralskole 1876. Adjunkt ved samme skole 1877.
Overlærer 1. april 1900.

Berg, Otto, overlærer. Født 1860. Cand. real. 1887.
Lærer ved Kristiania borger- og realskole 1884—94.
Adjunkt i Kristiansund 1894—1900. Overlærer i Bodø
1900—1903. Konst. overlærer ved Kristiansands
skole 1903.

Oftedal, Nils, overlærer. Født 1854. Cand. real 1883.
2den lærer ved Sandefjords middelskole 1886—88, be-
styrrer av Mandals middelskole 1889—1900. Konst.
overlærer i Aalesund $\frac{1}{7}$ 1900, utnævnt her $\frac{16}{4}$ 1909.

- Munch, Peter Anker Ragnvald, overlærer. Født 1853.
Cand. mag. 1880. Klasselærer ved Trondhjems katedralskole 1882—92; konst. adjunkt ved Larviks middelskole 1892; opsagt 1894 paa grund av skolens nedlæggelse som statsskole; siden vikar ved Kristiania katedralskole, samt — fra novbr. til skoleaarets utgang — ved Fredriksstads høiere kommunale skole. 1895 konstitueret adjunkt ved Kristiansands katedralskole. Overlærer 1905.
- Johansen, Sigvart Marius, overlærer. Født 1859.
Cand. mag. 1890. Klasselærer ved Kristiansands katedralskole 1881. Konst. adjunkt 19. mars 1896. Utnævnt til overlærer 16—5—1913. Siden 1896 skolens sekretær.
- Schönheyder, Carl Mathias, adjunkt. Født 1844.
Cand. mag. 1871. Klasselærer ved Kristiansands skole 1874. Adjunkt 1876.
- Hougen, Paul Fredrik, adjunkt. Født 1863. Cand. real. 1887. Vikar ved Wieses latin- og realskole 1885, ved Kragerø folkeskole 1887—88, ved Mandals middelskole høsten 1888 til nytaar 1889. Lærer ved Hammerfest middelskole fra nytaar 1889 til sommeren 1891. Andenlærer ved den Tordenskjoldske middelskole i Holmestrand 1891—95. Klasselærer ved Kristiansands katedralskole 1895—96. Utnævnt til adjunkt ved samme skole 7. mars 1896.
- Peersen, Peter Lauritz, adjunkt. Født 3. decbr. 1855.
Cand. theol. 1885. Tredielærer ved Dahlske skole, Grimstad, 1886. Adjunkt ved samme skole 1. juli 1898 (anciennitet fra 1. juli 1897). I mars 1906 adjunkt ved Kristiansands katedralskole. Avgik ved døden ²⁸/₂—1912.
- Jørgensen, Niels Adolf, adjunkt. Født 1856, utnævnt 15. juli 1899 til adjunkt ved Kristiansunds skole. — Forflyttet 1909 til Kristiansands katedralskole.

Eilifsen, Herman August, adjunkt. Født 1864. Cand. mag. 1892. Timelærer ved Kristiania katedralskole 1892—93; ved Molde middelskole 1893—94. Klasse lærer ved Kristiansands katedralskole 1894. Adjunkt sammesteds 1. april 1900. Forflyttet til Hamar off. skole 1911.

Hoffmann, Fritz Wilhelm, adjunkt. Født 1865. Cand. mag. 1891. Lærer ved Christies middelskole i Kristiania 1890—91 og 1892—93. Ved Oslo latin- og real-skole 1893—96. Lærer ved Lillehammer offentlige al-menskole 1897—1900. Vikar ved Kristiansands kate-dralskole 1901. Adjunkt ved samme skole 28. sept. 1901.

Danielsen, Daniel, adjunkt. Født 1879. Cand. real. decbr. 1902. Adjunkt ved skolen 6. decbr. 1902.

Stang, Johan Ludvig Heyerdahl, adjunkt. Født 1874. Cand. mag. 1900. Vikar ved forskjellige skoler 1896—97. Vikar ved Kristiansands katedralskole januar—juli 1901. Midlertidig klasselærer ved samme skole august 1901. Adjunkt ved skolen 11. aug. 1903. Ansat som overlærer ved 3dje brigades infanteriunderofficersskole fra $\frac{1}{8}$ 1912.

Kraft, Kristoffer, adjunkt. Født 1873. Filologisk em-bedseksamen 1902. Fra 1902—3 ansat som midlertidig lærer ved Kr.sands katedralskole. Fra 1903—10 lærer ved Otto Anderssens (nu Hallings) skole i Kristiania. 1910 ansat som adjunkt ved Kr.sands katedralskole.

Heggebø, Johan, adjunkt. Født 1872. Matematisk-natur-videnskabelig eksamen 1903, (gruppe I og II). Assistent i matematik og fysik ved Norges landbrugshøiskole skoleaaret 1903—04. Lærer ved Bærums middelskole aug. 1904 — april 1906. Bestyrer av samme skole april 1906 til juni 1910. Adjunkt ved Kristiansands katedralskole aug. 1910.

Johnsen, Olaf, adjunkt. Født 1880. Cand. mag. 1909.
Vikar ved forskjellige skoler. I 1910 ansat ved Kristiansands katedralskole.

Andresen, Johan Arndt, adjunkt. Født 1865. Cand. philos. 1887. Fra 1892 til 1894 lærer ved, fra 1894 til 1903 bestyrer av den private middelskole i Holden. I 1903 ansat som bestyrer av den kommunale middelskole i Florø. I 1911 adjunkt i Kristiansand.

Fladmark, Thor, adjunkt. Født 1867. Cand. theol. 1892. Vikar i fullstændig post ved Kristiania borger- og realskole fra 1893 til 1895. Lærer ved Lillesands middelskole fra 1895 til 1903, ved Øvre Ekers middelskole fra 1903 til 1910, adjunkt ved Tromsø off. skole fra 1910 til 1912, adjunkt ved Kristiansands off. skole fra 1912.

Horneman, Augusta, adjunkt. Født 1882. Sproglig-historisk lærereksamen 1911, pædagogisk seminar 1912. Lærerinde ved C. Bonnevis pikeskole 1904—06, ved Frogner høiere almenskole 1910—11. Adjunkt ved Kristiansands katedralskole fra 1912.

Schjøtt, Julie, adjunkt. Født 1874. Cand. mag. 1905. Midlertidig lærerinde ved Kristiansands katedralskole 1906—07. Vikar i Bodø 1908—09 og i Tromsø 1909—12. Midlertidig adjunkt ved Kristiansands katedral-skole 1912.

Tønseth, Peder Didriksen, klasselærer. Født 1843. Seminarist 1861. Ansat ved Røros folkeskole 1862. Privatskole i Lyngør 1864. Folkeskolen i Løvanger landsogn 1866. Risør borgerskole 1867. Kristiansands katedralskole 1870.

Holmsen, Alette. Født 1855. Guvernanteeksamen 1877. Ansat ved Kongsberg private pikeskole 1878. Inspek-

trise ved Kong. berg høiere almenskole 1887, ansat ved Kristiansands katedralskole 1895.

Nilsen, Doris. Født 1861. Middelskoleeksamen 1880. Lærerinde ved Kongsvinger private pikeskole fra 1880—83. Ved Lutheran Ladies' seminary i Red Wing, Minnesota, fra 1895—98. Fra 1898—1901 ved Breviks kommunale middelskole. I aug. 1901 ansat ved Kristiansands katedralskole. Avgik ved døden 30—12—1912.

Keyser-Frølich, arkitekt. Lærer i tegning siden 1889.

Ursin, fru. Sanglærerinde.

Harlem, kaptein i artilleriet. Lærer i gymnastik.

Simonsen, frk. Lærerinde ved folkeskolen. Gymnastiklærerinde

Svendsen,	}	sløidlærere.
Ramse,		
Haavik,		

Mohn, fhv. brigadelæge, skolens læge. Tok avsked 1911.

Blich-Holst, brigadelæge, ansattes som skolens læge 1911.

Vagtmester: M. Haavik, ansat 1898.

Skolen har i dette tre-aar mistet to av lærerpersonalet, idet adjunkt Peter Lauritz Peersen avgik ved døden 28. februar 1912 og lærerinde Doris Nilsen 30. december 1912. Begge efterlot sig ved sin bortgang et følelig savn. De var begge levende interessert i sin gjerning, samvittighedsfulde og dygtige lærere, elskværdige kollegaer, hensynsfulde og humane i sin optræden likeoverfor elever. Det kan derfor med sandhet sies, at de bare hadde venner blandt dem de kom i berøring med.

To av skolens lærere har fratraadt sin stilling, adjunkt Stang som 1. aug. 1912 ansattes som overlærer ved 3die

brigades underofficersskole og overlærer Ullmann som søkte avsked fra slutningen av skoleåret 1913. Rektor takket dem ved eksamensfesten for deres dygtige og interesserte arbeide i skolens tjeneste.

I skoleåret 1910—11 indtraf bare kortere sygdomsforfald.

I 1911—12 besørgetes adjunkt Peersens timer av et par av lærerne samt av adjunkt Bjerck-Amundsen, kaptein Fosby og pastor Heimstad som fra paaske av avløstes av pastor Grimm. Adjunkt Stang var høsten 1911 i utlandet med stipendium; hans timer var fordelt paa lærerne.

I 1912—13 var frøken Holmsen fritat for arbeide fra skoleårets begyndelse til jul. I hendes timer læste frk. Rummelhoff, folkeskolclærer Fjermeros og klasselærer Tønseth. I haandarbeide fru Brun. Fra oktober til jul hadde overl. Ullmann permission; hans timer var fordelt paa lærerne. Efter jul blev han fritat for at læse endel av sine timer; disse overtokes av et par av lærerne og av fru Baalsrud som læste norsk i III c. Efter frøken Nilsens død overtok fru Brun haandarbeide, kaptein Fosby, adjunkt Horneman og overl. Stang hendes timer i engelsk. Adjunkt Johnsen var hele skoleåret i England med universitetsstipendium. Hans vikar var stud-philol. J. Midgaard.

Kortere vikariater har været besørget av handelsskolebestyrer Langfeldt, kaptein Bølling og Osmundsen, løjtnant Keim og Snarud. I gymnastik kaptein Lyng og løjtnant Fogstad.

III. Fagens timetal i

	Middelskolen.											
	I			II			III			IV		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
Religion.....	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1
Norsk.....	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Tysk.....	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Engelsk.....				5	5	5	5	5	5	5	5	5
Fransk.....												
Latin.....												
Historie.....	3	3	3	2	2	2	3	3	3	3	3	3
Geografi.....	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Naturfag.....	3	3	3	2	2	2	2	2	2	4	4	4
Matematik...	6	6	6	5	5	5	5-2	5	5	5-1	5	5
Tegning.....	2	2	2	2	2	2	1	1	1	2	2	2
Skrivning....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Legemsøvelser	g. 3 — p. 2			g. 3 — p. 2			g. 3 — p. 2			g. 3		
Haandgjerning	g. 2 — p. 2			g. 2 — p. 2			g. 2 — p. 2			g. 1 — p. 2		
Sang.....	1	1	1	1	1	1	1	1	(1)			

skoleaaret 1912—13.

Gymnasiet.							Kombination.	
1		2			3			
a	b	Real- linjen	Spr. hist.	Latin- linjen	Real- linjen	Spr. hist.		Latin- linjen
1	(1)	1	(1)	(1)	1	(1)	(1)	1 g. a og b i l t; 2 r., spr. og l i l t, 3 r., spr. og l i l t.
5	5	6	6	(6)	6	(6)+1	(6)	2 spr. og l i 6 t.; 3 r. og spr. og l i 6 t.
4	4	3	3	(3)	3	(3)	(3)	2 spr. og l i 3 t.; 3 r. og spr. og l i 3 t.
4	4	2	7	(2)	1	7	(1)	2 r. og l i 2 t.; 3 r. og l i l t.
4	4	2	3	(3)	2	3	»	2 spr. og l i 3 t.
			7				11	
3	3	3	3+2	(3)	3	(3)+1	(3)	2 spr. og l i 3 t.; 3 r., spr. og l i 3 t.
»	»	2	2	(2)	2	(2)	(2)	2 spr. og l i 2 t.; 2 r., spr. og l i 2 t.
4	4	5	»	»	4+1	(1)	(1)	3 r., spr. og l i l t.
5	5	6	3	(3)	6	2	(2)	2 spr. og l i 3 t.; 3 spr. og l i 2 t.
»	»	1	»	»	1	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	
g. 5								se flg. side
1 g. — 1 p.								se flg. side
								III b og c i l t.; gutterne i gymn. i l t. og pikerne i l t.

Av middelskolens klasser var alle 4 delt i 3 avdelinger (a. b. c.) og 1ste og 2den gymnasieklasse hver i 2 avdelinger.

Partiavdelingen i gymnastik er oplyst under dette fag i avdeling VI.

I haandgjerning var pikerne delt i 8 partier.

Angaaende partidelingen i sløid henvises til sløidinspektørens redegjørelse under avdeling VI.

IV. Elevantallet i treaaret 1910—13.

Skoleaaret 1910—11, sidste kvartal:

3	gymnasium	15	elever, derav	7	piker.
2	—	21	—	5	—
1	—	24	—	10	—
IV	m. kl.	82	—	36	—
III	—	71	—	34	—
II	—	91	—	38	—
I	—	100	—	49	—
Tilsammen		404	elever.	179	piker.

Skoleaaret 1911—12, sidste kvartal:

3	gymnasium	22	elever, derav	6	piker.
2	—	25	—	11	—
1	—	38	—	15	—
IV	m. kl.	70	—	32	—
III	—	82	—	35	—
II	—	95	—	45	—
I	—	86	—	36	—
Tilsammen		418	elever.	180	piker.

Skoleaaret 1912—13, sidste kvartal :

3	gymnasium	22	elever, derav	9	piger.
2	—	37	—	—	14 —
1	—	41	—	—	13 —
IV	m. kl.	71	—	—	30 —
III	—	83	—	—	38 —
II	—	87	—	—	42' —
I	—	104	—	—	44 —
		Tilsammen 445 elever.		190 piger.	

Gjennemsnittsalderen $\frac{1}{9}$ 1912 :

I	m.	. . .	$12\frac{2}{12}$	aar.	II	m.	. . .	13	aar.
III	»	. . .	$14\frac{3}{12}$	»	IV	»	. . .	$15\frac{1}{12}$	»
1	gymn.	. . .	$16\frac{3}{12}$	»	2	gymn.	. . .	$17\frac{3}{12}$	»
3	—	. . .	$18\frac{10}{12}$	»					

V. Fagfordeling mellem lærerne.

1912—13.

Rektor Bassøe.	Historie 3 g, II a.	6 t.
	Fransk 2 g. Spr.+L. 1 g. b.	7 -
		<hr/> 13 t.
Overl. Ullmann.	Norsk 2 g. b, III c.	8 t.
	Engelsk 2 g. R.+L. 1. g. a.	6 -
	Fransk 3 g. R., 2 g. R.	4 -
	Historie IV c, III b	6 -
		<hr/> 24 t.
Overl. Sagen.	Norsk 2 g. a, IV a	10 t.
	Latin 3 g. L.	5 -
	Historie 1 g. a, 1 g. b, IV a.	9 -
		<hr/> 24 t.
Overl. Munch.	Norsk II a	4 t.
	Tysk 3 g, IV a, III a	13 -
	Geografi IV a, IV c, III b, II c	8 -
		<hr/> 25 t.
Adj. Schönheyder.	Latin 3 g, 2 g	13 t.
	Geografi III c, I c	4 -
	Historie 1 a	3 -
	Skrivning II b & c, I a, b, c	5 -
		<hr/> 25 t.
Overl. Johansen.	Norsk II c	4 t.
	Tysk 2 g. b, III b, I c	14 -
	Geografi IV b, III a, II b,	6 -
		<hr/> 24 t.

Adj. Jørgensen.	Norsk IV c, II b	8 t.
	Tysk 1 g. b, III c	9 -
	Historie IV b	3 -
	Geografi II a, I a	4 -
		<hr/> 24 t.
Adj. Hoffmann.	Engelsk 3 g. Spr. 3 g. R+L, 2 g. Spr.	15 t.
	Fransk 3 g. Spr.	3 -
	Tysk IV c	5 -
	Historie II b	2 -
		<hr/> 25 t.
Adj. Andresen.	Tysk 1 g. a, IV b	9 t.
	Engelsk IV b, II c	10 -
	Historie II c, III a	5 -
	<hr/> 24 t.	
Adj. Kraft.	Norsk 3 g, 2 g. b, IV b	13 t.
	Tysk 2 g. a	3 -
	Historie 2 g. a, 2 g. b, 2 g. Spr. .	8 -
	<hr/> 24 t.	
Adj. Johnsen.	Norsk 1 b	5 t.
	Engelsk III c, II b	10 -
	Tysk I b	6 -
	Fransk 1 g. a	4 -
	<hr/> 25 t.	
Adj. Fladmark.	Religion g. IV m, III m, II a . . .	14 t.
	Tysk II a	5 -
	Norsk III a, III b	8 -
	<hr/> 27 t.	
	hvorav 2 extrat.	

Frk. Holmsen.	Haandarbeide	8 t.
	Norsk I a	5 -
	Tysk I a	6 -
	Religion I a, b, c	6 -
		25 t.
Frk. Nilsen.	Haandarbeide	8 t.
	Engelsk IV c, III b, II a	15 -
	Skrivning III b, II a	2 -
	25 t.	
Adj. frk. Schjeth.	Norsk 1 g. a, 1 g. b	10 t.
	Tysk II b, II c	10 -
	Historie I b	3 -
	Geografi I b	2 -
	25 t.	
Adj. frk. Hornemann.	Engelsk 1 g. b, IV a, III a	14 t.
	Norsk I c	5 -
	Historie III c, I c	6 -
	25 t.	
Overl. Berg.	Matematik III a, 1 g. a, IV b	15 t.
	Fysik 2 g. R.	5 -
	Geografi 2 g. b	2 -
	Naturfag I b	3 -
	25 t.	
Overl. Oftedal.	Matematik 2 Spr.+L. III b, II c	13 t.
	Geografi 2 g. a	2 -
	Kemi 1 g. a	4 -
	Naturfag IV b, III c	6 -
		25 t.

Adj. Hougen. Matematik IV c, II a 10 t.
 Indsk. matematik III m 2 -
 Kemi 1 g. b 4 -
 Naturfag III a, II a, II b,
 III b, II c 10 -
 26 t.
 hvorav 2 extrat.

Adj. Danielsen. Matematik 3 Spr.+L. 2 g. R.
 I g. b, IV a 18 t.
 Tegning 2 g. R. 1 -
 Geografi 3 g. 2 -
 Biologi 3 g. 1 -
 Naturfag IV a, I a 7 -
 29 t.
 hvorav 4 extrat.

Adj. Heggebø. Matematik 3 g. R. III c, II b,
 indsk. m. IV m. 17 t.
 Fysik 3 g. R. 4 -
 Tegning 3 R. 1 -
 Naturfag IV c, I c 7 -
 29 t.
 hvorav 4 extrat.

Klassel. Tønseth. Regning & matem. I a, b, c 18 t.
 Religion II b, II c 4 -
 Skrivning IV a, b, c,
 III a, III c 5 -
 27 t.
 hvorav 2 extrat.

Kaptein Harlem. Gymnastik med guttene 17 t.

Frk. Simonsen. Gymnastik med piker 6 t.

Sløid-lærer	Svendsen	10 t.
—	Ramse	} 10 t.
—	vagtmester Haavik	

Fru Ursin. Sang 10 t.

Arkitekt Frølich. Tegning i middelskolen 21 t.

VI. Undervisningen i skoleaaret 1912–13.*)

Religion.

Gymnasiet.

1 g. Kirkehistoriske foredrag. Gjennemgaat det i planen nævnte udvalg av gammeltestamentlige skrifter. Herunder er benyttet Klaveness' bibellære.

2 g. Kirkehistorie, særlig »Den nyere tid.« De i planen nævnte nytestamentlige skrifter er gjennemgaat og forklaret. Indledning til disse er meddelt i foredrag.

3. g. Gustav Jensen: Kristenlære; de viktigste avsnit er gjennemgaat. Desuten enkelte avsnit av »Den nyere tid«s kirkehistorie.

Middelskolen.

1 a. Den 1ste og 2den part efter Sverdrups forklaring. Det gamle testamente efter Bangs bibelhistorie. Salmevers. Nogen timer læsning i bibelen.

1 b. Som i 1 a.

I c. Som i 1 a.

II a. Bibelhistorie: Det nye testamente indtil apostelhistorien (Bangs bibelhistorie.) Sverdrups forklaring: 2den part 2den og 3die artikel. Repetition av katekismens samtlige tekstord. Salmer. Stadig bruk av bibel.

*) Efter velkommende læreres indberetning.

II b. 2den og 3die artikkel efter Sverdrups forklaring. Tekstordene til 3die, 4de og 5te part. Det nye testamente efter Bangs bibelhistorie. Salmevers. Læsning i bibelen.

II c. Som II b.

III a, b, c. Bibelhistorien indtil apostelhistorien er repetert. De tre sidste parter av J. R. Sverdrups forklaring er læst, hvorefter boken er repetert i sin helhet. Salmer. Læsning i bibelen. Gjennemgaat kirkeåret og gudstjenestens ordning.

IV a, b, c. Apostelhistorien læst og repetert. Læst og repetert Bangs kirkehistorie. Gjennemgaat kirkeåret og gudstjenestens ordning.

Norsk.

Gymnasiet.

1 g. a. D. F. Knudsen: Udvalg av norsk litteratur for gymn. I. Læst til Kristian 2 og de norske bønder.

Bjornson: En Fallit.

Hofgaard's litteraturhistorie § 1—24. § 52 og boken ut.

Landsmaal.

D. F. Knudsen II. Læst til s. 95 (ikke s. 34—42.) Eskelands maallære læst og repetert. Diktater og lettere gjenfortællinger.

Norske stiler.

- 1) Hvilke betingelser har Norge for at bli et industriland.
- 2) Hvilket udbytte har du hat av de sidste sommerferier?
- 3) Sjøfarten i oldtiden, middelalderen og den nyere tid.
- 4) Høsten.
- 5) Foredrag over selvvalgt emne.
- 6) Hvilken nytte har en by av et godt elektricitetsverk.
- 7) Fuglenes betydning for menneskene og i naturen.

- 8) Den morskapsbok som tiltaler dig mest.
- 9) Nyttan av at kunne fremmede sprog, ekst.
- 10) En stor mand fra den gamle historie, som foredrag.
- 11) Hvorledes søker man i vore dage at sprede kundskap og oplysning i vort land.
- 12) Hvad kan vi gjøre for at verne om vor helse.
- 13) Kartago og Rom, ekst.
- 14) Trondhjems domkirke.
- 15) Fordele og farer for vort land ved at være sterkt besøkt av turister, ekst.

1 g. b. Som 1 g. a.

2 g. a. Hofgaards »Norsk litteraturhistorie« læst indtil »Ivar Aasen«. Læst og gjennomgaat Holbergs »Jacob von Tyboe« og Wessels »Kjærlighed uden strømper«.

Videre er — efter D. F. Knudsens »Utvalg« — gjennomgaat en række digte og prosastykker av Henr. Wergeland, nemlig: Ungdomskjærlighed. Skabelsen, Mennesket og Messias. For almuen (oplysning og frihed. Alménaand). Eivindvik. Tale paa Eidsvoll 1834. Av Hasselnødder (Carl Johan med »Kongens ankomst«). Av skaaltale for et godt aar. Efter tidens leilighed. Mig selv. Ved Bjerregaards grav. Sandhedens arme. Auktion over »Grotten«. Paa sygeleiet. Følg kaldet. Til foraaret.

Derefter læst Bjørnsons »En Fallit« til 3die handling, 2det møte. Av landsmaal er læst saga um Gunnlaug Orms-tunga. Efter Hægstad og Skards »Norsk digtning« læst Ivar Aasen: Gamle voner. Siste kvelden. Svein Urædd. Dikt og sanning. Vinje: Klokkemakaren. Hjonlaus. Fa'ren til den heimanfarande sonen. Paa fésjaa. Arne Garborg: Or »bondestudentar«. — Desuten skriftlige øvelser. (Gjenfortælling). I oldnorsk er læst Nygaards læsebok til side 34.

Stiler:

- 1) Sommerliv i Norge.
- 2) Hvilken betydning har

Holbergs utenlandsreiser hat for hans aandelige utvikling? 3) Norge som industriland, lys- og skyggesider. 4) Hvilke goder kan Norge by den opvoksende slegt? 5) Hvilke forhold har især befordret de nord-amerikanske fristaters raske utvikling. 6) Sætersdalen, natur og folk. 7) Hvilke følger kan det ha for et menneske tidlig at maatte hjelpe sig selv. 8) Tretiaarskrigens aarsaker og følger. 9) Havets betydning for Norge. 10) Olav den Helliges betydning i Norges historie. 11) Vikingetogenes betydning for nordmændene selv og for de fremmede folk. 12) Hvad jeg særlig interesserer mig for. 13) Afrika i fortid og fremtid. 14) Hvilken betydning har det for et folk at staa i livlig forbindelse med fremmede land?

2 g. b. Landsmaal: Læst »Soga um Gunnlaug Orms-tunga« og av »Haugtussa« indtil avsnittet »Paa Skarekula«. Lars Eskelands »Formlæra« benyttet. Skriftlig gjenfortælling hver 14de dag.

Av D. F. Knudsen Litteratur for gymnasiet I læst og gjennomgaat ekstpore gjenstaaende stykker fra forrige skoleaar. Holberg »Jacob von Tyboe« (Vetlesens utgave). Wessel »Kjærlighed uden strømper« (Dorphs utgave). D. F. Knudsens Utvalg. Wergeland. Stykkerne s. 27, 55, 57, 69, 72, 129, 131. Welhaven s. 11, 23, 25, 28, 30, 32, 47.

Efter Hofgaard: Norsk litteraturhistorie gjennomgaat fra Holberg til s. 127 den norske nationale romantik. Eksempler av litteraturen er læst ekstpore.

Oldnorsk: Nygaards begynderbok, de første 25 sider.

Stiler:

1) Holbergs betydning for samtid og eftertid. 2) Hvorfor drager saa mange norske til fremmede lande? 3) Har Kristiansand betingelser for at bli en betydelig by? 4) Nordmændene og havet (ext.) 5) Konstantinopel og dets heldige beliggenhet. 6) Skal vi agte paa andre menneskers omdømme. 7) Slaget i Hafsfjord og dets historiske betydning. 8) Vinterliv i Norge (ext.) 9) Fordele og ulemper ved

at tilhøre en liten nation. 10) Hvilke goder byr vort fædreland den opvoksende slekt? 11) Holbergs »Jacob von Tyboe.« 12) Menneskets kamp med naturen. 13) Elvenes betydning for et land. 14) Hvorfor begynder den nyere tid med sekstende aarhundrede? 15) Den nationale og litterære strid i Norge i tretiaarene av forrige aarhundrede (eksamensstil.)

3 g. Gjennemgaat det hele eksamenspensum :

Folkeviser : Olav aa Kari. Villemann aa Magnill.

Holberg : Erasmus Montanus.

Wergeland : Til en gran. Eivindvik. Den første sommerfugl. Jan van Huysums blomsterstykke. Smukke skyer. Mig selv. Sandhetens armée. Hardanger. Til foraaet.

Welhaven : Av Christiania vinter- og sommerdvale. Republikanerne. Glaukos. Sisyfos. Bergens stift. Byens kirkegaard. En vise om Hellig Olav. Digtets aand. Tidens løsen.

Bjørnson : Bergljot.

Ibsen : Brand.

Ivar Aasen : Tolugt mot. Sumarkvelden.

Vinje : Av Ferdaminne følgende stykker : Stova paa Stemsrud. Glaama og derikring. Øysterdalen. Til sæters. Sollidi. Rundarne.

Garborg : Haugtussa — indtil avsnittet »Paa Skarekula«. — Repetert Eskelands »Formlæra«.

Oldnorsk : Nygaards begynderbok i sin helhet samt av den større utgave : Balders død, Lokes straf, Egil Skallagrímsson. Desuten for de spr. hist. : Haakon den godes død, Asbjørn Selsbane, Trymskvida.

M. Nygaard : »Sproget i Norge« er gjennomgaat. Likesaa Hofgaards literaturhistorie. Kursorisk er læst : Kielland : »St. Hansfest« og utvalgte dele av »Familjen paa Gilje«.

Stiler:

- 1) Hvilke fordele byr Norge den opvoksende slekt?
- 2) Den norske bonde. 3) Hvordan opstår byer, og hvilken betydning har de for den aandelige og materielle kultur?
- 4) Kyndens stilling i samfundet før og nu. 5) Pavedømmets magtstilling i middelalderen og aarsakerne til dets svækkelse.
- 6) Disciplinens betydning i livets forskjellige forhold. 7) Reformationens indførelse i Norden. 8) Arbeidets tryk og vel-signelse. 9) Dramatisk digtning i Norge efter 1850. 10) Det oplyste enevælde. 11) Hvorledes har nationalitetstanken gjort sig gjældende i det 19de aarh.? 12) Vikingetiden.

Landsmaalsgjenfortælling hver anden uke.

Til eksamen: Romerstaten og kristendommen. Havets betydning for Norge.

Landsmaalsgjenfortælling: Swift paa bondegarden.

Middelskolen.

I a. Læsning i Eriksens og Bretteville Jensens læsebok for middelskolen, 1ste del. Det læste fortælles. Digte utenad. Efter Løkkens norske grammatik er læst det viktigste av formlæren og sætningslæren, samt retskrivningsregler. Analyse efter Muldals bok og skrevne diktater. Et skriftlig arbeide hver uke, diktat eller gjenfortælling. I den siste tid nogen hjemmestiler.

I b. Læsning i Eriksen og Bretteville Jensen: Norsk læsebok for middelskolen I. Mundtlig gjenfortælling av det læste. Flere av digtene lært utenad. Av grammatik er læst Løkkens lærebok til »Hoved- og bisætninger og deres forbindelse«. Analyse efter læseboken. Et skriftlig arbeide hver uke, avvekslende diktat og gjenfortælling. I løpet av de siste maaneder blev et par lettere hjemmestiler skrevet.

I c. Læsning i Eriksen og Bretteville Jensen: Norsk læsebok for middelskolen I. Mundtlig gjenfortælling. Digte utenad. I Løkke: Morsmaalets grammatik læst § 24 — §

70. Skr. og mundtlig analyse. Et skriftlig arbeide hver uke, diktat eller gjenfortælling. I den sidste tid nogen hjemmestiler.

II a. Av Eriksen og Jensens læsebok II er det meste læst og gjennomgaat paa vanlig vis. Digte utenad. Efter Hofgaards grammatik er særlig behandlet avsnittet om hovedsætninger og bisætninger. Skriftlige øvelser, væsentlig lettere beskrivelser og skildringer, hver anden uke, av og til diktat. Landsmaal efter Eitrens læsebok.

II b. Læsning i Eriksen og Bretteville Jensens læsebok II. Av Lokkes grammatik læst fra hoved- og bisætninger ut boken og repetert endel av forrige klasses pensum. Hyppig analyse. Skrevet 10—12 stiler, og som oftest hver 14de dag en gjenfortælling eller diktat, overveiende det sidste. Av landsmaal gjennomgaat ca. 40 sider av Landsmaalslæsning for middelskolen ved H. Eitrem.

II c. Eriksen og Bretteville Jensens norske læsebok, 2den del. Læsning, digte utenad og analyse. Av Hofgaards grammatik læst fra »sætningsdele og sætninger« (s. 49) ut boken. Skriftlige øvelser: diktat, gjenfortælling og stil av fortællende og beskrivende indhold. Landsmaal. Av H. Eitrens læsebok læst ca. 40 sider.

III a. Læsning: Eriksen og Bretteville Jensens læsebok for kl. III er læst. Landsmaal. Digt en gang om uken. Hofgaards grammatik er læst i sin helhet. Verslæren er gjennomgaat. Analyse en gang om uken. Skriftlige arbeider: Stil som regel hver 14de dag; desuten diktat og gjenfortælling, mest gjenfortælling.

III b. Som III a.

III c. Landsmaal: Løland: Er du nøgd? Sivle: Hjelpelaus. Vinje: Or Storegut I og II. Mortensen: Trymskvida. Folkevise. Inga Litimor. Olav Trygvesson og Laksdølerne.

Bjorn Stallar og Hjalte i Sverige. Per Sivle: Varde. Tilsammen ca 32 sider.

Digte (utenad). Et gammelnorsk herresæte. Koll med bilen. Brudéfærden. Inga Litimor. Per Sivle: Varde.

Læsning ca. 50 sider av Eriksen og Jensen III med gjenfortælling og analyse.

Grammatik: Formlære og sætningslære repeteret efter Hofgaards grammatik.

Skriftlige arbeider. En gang om uken efter tur gjenfortælling, diktat, stil.

IV a. Det bestemte pensum — riksmaal og landsmaal — er gjennomgaaet efter Eriksen og Jensens læsebok. Hofgaards grammatik. Analyse.

Stiler:

1) Minder fra ferien. 2) Livet ved byens brygger. 3) Hvad glæde og gavn kan vi ha av vore skoger. 4) Havet gir meget og tar meget. 5) Paa besøk hos en ven. 6) De forskjellige maater at reise paa. 7) Ilden er en god tjener, men en slem herre. 8) Collegium politicum i »Den politiske kandestøber«. 9) Hvad juletræet fortalte. 10) Paa et dampskib, indenskjærs og utenskjærs. 11) Hvorfor skal vi være gode mot dyrene? 12) Fortæl om hvad Olav den Hellige har udrettet for Norge? 13) Sammenligning mellem »Myllar-guten« og Ole Bull. 14) En fjeldbestigning og utsigten da vi kom op. 15) Norges og Danmarks naturlige beskaffenhet og næringsveier.

IV b. Eriksen og Bretteville Jensen: Norsk læsebok. Læst og repeteret pensum: Asbjørn Selsbane. 2 første akter av »Den politiske kandestøper«. Smeden og bakren. Var jeg en arbeidsmand. Hans Jakobsens ost. Julaften. Møllergutten. En nat i Nordmarken. En katekisation. Blind-Anne. Av »Kongsemnerne«. Konfirmationen. Salve redder »Juno«. Geiti. Svein Urædd. Dei gamle fjelli. Myllarguten og Ole

Bull. Fraa Kolbotn. I omnskraai. Blaabær-li. Veslemøy lengtar. Tord Foleson. Ei berging. Tilsammen ca. 100 sider, hvorav en tredjedel landsmaal. I litteraturhistorie læst og repetert Jakob Norby: Omrids av vor litteraturs historie. Analyse efter læseboken.

Stiler:

1) Kristiansand. 2) Et minde fra isommer. 3) Om regnet, hvilken nytte det gjør og hvilken skade det kan volde. 4) Om Holberg. 5) Høsten kommer. 6) Sjømandslivets lys- og skyggesider. 7) Om Henrik Wergeland. 8) Søndageftermiddag. 9) Det lakker mot jul. 10) Ute i sneveir. 11) Paa besøk hos en ven. 12) Hvilken glæde og nytte har man av at gaa fottur? 13) Vakre spaserveier i Kr.sands omegn. 14) Den norske skjærgaard og det liv som leves der. 15) En sammenligning mellem Norges og Danmarks naturlige beskaffenhet. 16) Hvad vaaren bringer av liv og beskjaeftigelse. Eksamen: En vaardag ute i naturen.

IV c. Av Eriksen og Bretteville Jensens læsebok læst og repetert: Asbjørn Selsbane, av »Den politiske kandestøber« 2den akt, (Collegium politicum) og 5te akt. Smeden og bakeren. Julaften. Møllergutten. En nat i Nordmarken. Den gamle mester. Av »Kongsemnerne«. Konfirmationen. Olav Trygvesson. Magnus den blinde. Salve redder. »Juno«. Vaarliv. Svein Urædd. Haraldshaugen. Dei vil alltid klaga og kyta. Dei gamle fjelli. Geiti. Tytebæret. Myllarguten og Ole Bull. Fraa Kolbotn. Blaabær-li. Veslemøy lengtar. Fædrelandssalme. Tord Folesen. Ei berging. I litteraturhistorie læst og repetert: Kortfattet norsk litteraturhistorie av Broch og Seip. En time ukentlig analyse.

Stiler:

1) Mit friluftsliv i sommerferien. 2) Havet gir meget, og tar meget. 3) Hvilke forandringer foregaar der i naturen om høsten. 4) Hvad nytte har vi av vore elver. 5) Hoved-

indholdet av Wergelands »Julaften«. 6) Ilden er en god tjener, men en slem herre. 7) Julaften. 8) Hvorfor skal man behandle dyrene godt. 9) Ute i sneveir. 10) Hvad gagn og glæde vi har av skogene vore. 11) Samfærdselsmidler før og nu. 12) Vinteren, dens lys- og skyggesider. 13) Da jeg var ute og samlet planter til mit herbarium eller En utsigt. 14) Vinden, den nytte og skade den gjør. 15) Sammenligning mellem Danmark og Norge med hensyn til naturlig beskaffenhet og næringsveier.

Tysk.

Gymnasiet.

I g. a. B. Gundersen, Tysk for gymnasierne: Der König in Thule. Der Schatzgräber. Der Sänger. Die Kraniche des Ibykus. Der Graf von Habsburg. Kassandra. Der Handschuh. Des Sängers Fluch. Der Glockengusz zu Breslau. Belsazar. Vaterlandslied (Arndt). Av »Zur Geschichte des dreissigjährigen Krieges« læst Wallenstein in seiner Erniedrigung. Wallensteins Wiedererhebung. Wallenstein nach der Schlacht bei Lützen. Wallensteins Tod. Av »Aus der Zeit der Erniedrigung Preussens und der Befreiungskriege« læst Zwei Schreiben Scharnhorsts. Zwei Briefe der Königin Louise. Unter den Trümmern der grossen Armee. Zwei Briefe von Eleonore Prohaska. Kursorisk desuten læst ca. 30 sider. Repeteret enkelte avsnit av grammatiken. I skriftligt arbeide hver uke (i regelen stil og gjenfortælling anden hver gang.)

I g. b. B. Gundersen: Tysk for gymnasierne: Lenore. Erlkönig. Der Fischer. Der Sänger. Der Graf von Habsburg. Die Bürgerschaft. Der Ring des Polykrates. Die Sonne bringt es an den Tag. Des Sängers Fluch. Av »Zur Geschichte des dreissigjährigen Krieges« Wallensteins Auftreten. Wallenstein in seiner Erniedrigung. Gustav Adolfs Auftreten. Wallensteins Wiedererhebung. Sein Kampf

gegen Gustav Adolf. Wallensteins Tod. Cursorisk læst 20 a 30 sider. I grammatik repetert det i middelskolen gjen-nemgaaede; syntaksen noget utførligere behandlet. I skriftlig opgave hver uke, avvekslende stil og gjenfortælling.

2 g. a. B. Gundersen: Tysk for gymnasierne: Zwei Briefe der Königin Luise an ihren Vater. Ein Brief Theodor Körners an seinen Vater. Aufruf des Königs Fr. Wilhelm III von Preussen. Zwei Briefe von Eleonora Prohaska. Av »Briefe Blüchers« nr. 1, 2, 3, 6 og 7. Wilhelm I bis zum dänischen Kriege. Wilhelms I Aufruf »An mein Volk«. Thronrede König Wilhelms I an den Reichstag des Nord-deutschen Bundes am 19 Juli 1870. Begegnung Kaiser Napoleons III mit den Grafen. Bismarck. Die Aufrichtung des neuen Deutschen Kaiserreiches. Aus der Thronrede etc. Der Tod Kaiser Wilhelms I. Ansprache des Fürsten an die Studenten. Kaiser Wilhelm II über Deutschlands Weltstellung und Seemacht. Wallensteins Lager.

P. Voss: Deutsche Grammatik für die Mittelschule, læst fra § — boken ut. Repetert avsnittet om pronomenerne.

Gjenfortælling — skriftlig — hver 14. dag.

2 g. b. B. Gundersen: Tysk for gymnasierne. Stata-risk er gjennomgaaet: Poesi: Schiller: Die Kraniche, Wallen-steins Lager. Arndt: Vaterlandslied, Wer ist ein Mann. Körner: Aufruf, Abschied vom Leben, Lützows wilde Jagd. Schevckendorf: Andreas Hofer. — Prosa: Unter den Trüm-mern d. gr. Armee (Schüller), Ein Brief Th. Körners, Aufruf d. Königs Fr. Wilhelm III, Zwei Briefe v. E. Prohaska, Briefe Blüchers (2 s.) — Cursorisk: Auerbach: Repetieruhr, Engel, Tobias Witt. Reichl: Der stumme Ratsherr. Einleitungen (8 s). Enkelte avsnit av Lökkes grammatik. Gjenfortælling — skriftlig — hver 14de dag, samt endel hjemmestile.

3 g. Mundtlig efter Gundersens »Tysk for gymnasiet« er læst efter planen. Til artium lagdes op det reglementerede pensum. Istedetfor »Das Lager« læstes og lagdes op til

artium de tre første akter av Schillers »Wilhelm Tell«. Løkkes grammatik. Skriftlig: Gjenfortællinger efter planen (1 time paa skolen hveranden uke; et par gange i andet halvaar har ved imøtekommenhet av norsklæreren 2 timer kunnet benyttes). Av og til en hjemmestil.

Middelskolen.

I a. Knudsens og Kristiansens tyske læsebok for begyndere læst og repetert til »Konjunktiv«. De tyske sætninger og læsestykker læres utenad. Skrevet diktat, som er lært utenad, og hver uke efter jul sætninger fra norsk til tysk, som ogsaa er lært utenad.

I b. Av Knudsen og Kristiansens læsebok for begyndere læst og repetert til »Spørgende pronomener«. De norske stykker bak i boken er oversat skriftlig, i regelen et arbeide hver uke. I skriftlig er delvis ogsaa benyttet Western's »Øvelser«.

I c. Av Knudsen og Kristiansens tyske læsebok for begyndere læst og repetert til s. 89 (sammensatte verber). Skriftlige øvelser — væsentlig oversættelse av de norske eksempler bak i boken.

II a. Læsning. P. Voss: Deutsches Lesebuch bes. von Midsem er læst, og de fleste stykker repetert. Løkkes grammatik: Læst og repetert formlæren. Westerns øvelser for kl. II og Kristiansens stiløvelser er brukt ved de skriftlige arbeider.

II b. Knudsen og Kristiansens læsebok i tysk læst fra side 99 boken ut. P. Voss: Deutsches Lesebuch bes. von Midsem. I 1911. Læst boken ut. De viktigste stykker rep. Av Løkkes grammatik ved Johansen er formlæren læst. Stile efter Westerns øvelser og Kristiansens stiløv. 4. utg.

II c. Som II b.

III a. Voss' Lesebuch 1ste del ut, 2den til side 59 med forbigaaelse av stykkerne 1, 7, 12, 13. Av Løkkes grammatik syntaksen til verberne. Stil hveranden uke paa skolen, av og til hjemmestil.

III b. P. Voss: Deutsches Lesebuch f. d. Mittelschule — vierte Ausgabe. Læst statarisk følgende stykker nr. 11, 12, 13, 16, 19, 23, 24, 25, 26, 27, 30, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 44 (ialt 30 sider) samt 40 sider kursorisk. Løkkes grammatik — fra syntaksen til infinitiv — samt repetert formlæren. — Stile — hver uke paa skolen — efter Kristiansens stiløvelser.

III c. Av Voss' Deutsches Lesebuch für die Mittelschule, Zweiter Band, Vierte Ausgabe von Midsem, læst statarisk og repetert 11, 12, 13, 16, 19, 23, 24, 25, 26, 27, 30, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 42, 43, 44, 47, 48, 49. Kursorisk læst 30 sider av samme bok. I grammatik læst som nyt syntaksen og repetert det meste av formlæren. Lærebok: Løkkes grammatik ved Johansen. 1 stil hver uke.

IV a. Av Voss' Deutsches Lesebuch, ældre utgave, er læst det reglementerte antal sider.

Løkkes grammatik repetert.

1 skolestil hveranden uke, av og til en hjemmestil.

IV b. Voss' Deutsches Lesebuch für die Mittelschule (Bd. II v. Midsem): Læst statarisk og repetert: 32, 35, 36, 37, 42, 43, 44, 47, 55, 59, 60, 62, 63, 64, 70, 72, 77, 81, 95. Læst kursorisk og extempore 30, 39, 49, 50, 51, 56, 61, 65, 66, 71, 78, 94. Løkkes grammatik (ved Johansen) fra sætningslæren boken ut og det hele repetert.

1 skolestil hver uke.

IV c. Av Voss' Deutsches Lesebuch für die Mittelschule, Zweiter Band, Vierte Ausgabe von Midsem, læst statarisk og repetert 33, 39, 40, 47, 51, 59, 63, 66, 70, 77, 81

84, 89, 93 (66 og 81 ikke gjengit paa tysk). Kursorisk (efter ældre utgaver) der Aal og Georg Washington; (efter 4de utgave) 37, 71, 74, 76, 78, Extempore: (efter ældre utgaver) Der Schnee im Hochgebirge; (efter 4de utgave) nr. 8, 10, 30, 32, 99.

Av Løkkes grammatik ved Johanssen læst og repetert fra § 69 (de sterke verber) og ut.

I skolestil og en liten hjemmestil hver uke efter Kristiansens stiløvelser.

Engelsk.

Gymnasiet.

1 g. a. Brekke & Western: Utvalg for 1 g. David Copperfield I (II ekst.), Drake's Voyage, Charles Gordon, The Revenge (ekst.), Murder of Ritzio-Monmouth, Voyage of the Mayflower (ekst.), Mr. Pickwicks Trial.

Grammatiken efter: Knap, Engelsk Grammatik.

Et skriftlig arbeide, resumée eller gjenfortælling av op-læst stykke, hver fjortende dag.

1 g. b. Brekke & Western: Utvalg av engelske forfattere for 1 g. læst statarisk: David Copperfield, Charles Gordon, The Murder of Ritzio, Monmouth. Kursorisk: Mr. Pickwicks Trial, Christmas at Sea, Drake's Voyage.

Efter Knap: Engelsk grammatik er læst: Præpositioner samt enkelte avsnit av hjelpeverber. Et skriftlig arbeide, gjenfortælling eller resumée av stykker av det statariske pensum, hver 14de dag.

2 g. a. (sammen med latinerne av 2 g. b.) Av utvalget for 1 g.: Stormy Petrel, British Isles, Macaulay England before the Restoration (Welhagen & Klasing).

2 g. b. Den spr.-hist. linje. Av Brekke og Westerns utvalg for det spr.-hist. gymn. (2den utg.) læst og repetert det obligatoriske pensum undtagen The British Empire; valgfrit. The Impeachment of the five Members og Richard Cob-

den. Kursorisk : The Frozen Deep. (Tauchn. Ed.) Læst og repetert Western : English institutions. Av Knaps større grammatik repetert om præpositionerne. Skriftl. øvelser efter planen.

3 g. (Spr.-hist. klasse.) Først repetert av Brekke og Westerns utvalg av eng. forfattere for det spr.-hist. gymn. (2den utg.) nr. 4 og 16-II. Saa læst det foreskrevne pensum av Shakespeare's Merchant of Venice. Av Andersen, Eng. litteratur i utvalg for gymnasiets øverste klasse læst foruten det obligatoriske pensum : Milton, Samson Agonistes, alle Johnson-stykkene, Byron : The Ocean, Thackeray : Vanity Fair. Av Andersen, A Short History of Engl. Litterature, det foreskrevne pensum samt om Tennyson og Ruskin. Kursorisk : Beatrice Harraden, Ships that pass in the Night. Derpaa repetert hele artiums-pensumet. (Av 1ste klasses dog bare 23 sider.) 1 skriftligt arbeide hveranden uke paa skolen.

3 R.-L. Av Brekke og Westerns utvalg av eng. forfattere for real- og latinalgymnasiet læst : Impeachment of the five Members, Scotland (I Highlands, II Lowlands), Rise of Methodism, The Industrial Revolution in England (46 sider.) Dernæst av M. Collins : The Frozen Deep fortsat fjoraarets læsning med 22 sider. Ingen repetition.

Middelskolen.

II a. Som II b.

II b. Av Brekkes »Lærebok i engelsk for begyndere« er læst og repetert fra begyndelsen til »Rich Peter the Pedlar«. Læst grammatik efter boken. I regelen et skriftlig arbeide hver uke, i første halvaar avvekslende diktat og oversættelse, i siste halvaar utelukkende oversættelse av de norske stykkene bak i boken.

II c. Brekke : »Lærebok i engelsk for begyndere« læst og repetert til »Rich Peter the Pedlar«. Læst grammatik

efter samme bok. I alm. et skriftligt arbeide hver uke, dels oversættelse av de norske stykker bak i boken, dels dikteret stykker til oversættelse.

III a. Av Brekke: Ny engelsk læsebok for middelskolen læst statarisk: nr. 3, 4, 5, 7, 9, 14, 20, 21, 26, 27. Kursorisk: 1, 2, 6, 8, 10, 11, 15, 16, 17, 28. Av Western: Ny eng. grammatik for middelskolen læst § 20 — § 101. Gjenfortælling hver uke.

III b. Av Brekke: Ny engelsk læsebok for middelskolen læst statarisk: nr. 1, 2, 4, 5, 9, 10, 11, 14, 15, 27, 29, 30, 31, (1, 2, 3, 6, 7, 8) 32. Kursorisk: 16, 20, 21, 22, 23, 26. Av Western: Ny eng. grammatik for middelskolen læst og repeteret § 20 — § 106. Gjenfortælling hver uke.

III c. Av Brekkes »Ny engelsk læsebok for middelskolen« er læst statarisk og repeteret følgende stykker: 1, 4, 5, 7, 9, 14, 21, 22, 23, 26, 29, 30, 32, 35. Kursorisk er læst: 10, 11, 15, 19, 27, 28, 34.

Av dr. Westerns »Ny engelsk grammatik« er læst og repeteret formlæren (§ 13—46). De uregelrette verbene er læst og repeteret. En gjenfortælling er skrevet hver uke.

IV a. Av Brekke: Ny eng. læsebok for middelskolen læst statarisk: nr. 41, 42, 43, 46, 47, 50, 51, 52, 59. Kursorisk og extempore: nr. 44, 49, 53, 61, 62, 65, 55, 57, 58, 60. Westerns grammatik fra § 107 boken ut. Det hele statariske pensum og grammatiken repeteret. En skriftlig gjenfortælling om uken.

IV b. Av Brekkes »Ny engelsk læsebok for middelskolen« læst statarisk stykkerne: 29, 30, 31, (1—3, 6—8), 32, 37, 39, 41, 42, 43, 46, 50, (2—4; 6), 51, 59, 61, 62. Desuten ca. 40 sider kursorisk og extempore. Læst Westerns grammatik fra sætningslæren ut boken. Grammatiken og det statariske pensum repeteret. Et skriftlig arbeide hver uke.

IV c. Av Brekkes: »Ny eng. læsebok for middel-skolen« læst statarisk stykkerne 31, (1, 2, 3, 6, 7, 8,) 32, 35, 39, 41, 43, 44, 46, 50, (1, 2, 3, 6) 51, 55, 61. Desuten ca. 50 sider kursorisk og extempore. Westerns grammatik fra sætningslæren boken ut. Det hele statariske pensum og grammatiken repetert. En skriftlig gjenfortælling om uken.

Fransk.

1 g. a. Av Bødtker og Høst: Lærebok i fransk for begyndere læst og repetert til »Les Timides« s. 82, samt grammatiken. De fleste norske stykker skrevet paa tavlen.

1 g. b. Bødtker og Høst: Lærebok for begyndere, til »Les Timides« s. 82. Det meste repetert. De norske stykker dels som stil dels skrevet paa tavlen.

2 g. a. Bødtker og Høst: Læsestykker for gymnasiet: Stykkerne s. 1 — 12 — 17 — 103 og ekstempore s. 115. D. F. Knudsens grammatik i utvalg.

2 g. b. Av Bødtker og Høst: Lærebok for begyndere, læst, men ikke repetert, »Les Timides« og »Les Prisonniers«. Av læsestykker for gymnasiet læst til s. 73, »La Cure de Misère; repetert til s. 55. Grammatik efter »begynderboken«.

3 g. Læsestykker for gymnasiet læst og repetert stykkerne s. 17, 73 og 115. Desuten lægges op av begynderboken: Les Timides og Les Prisonniers. D. F. Knudsens grammatik i utvalg.

Den spr.-hist. linje. Av Bødtker og Høsts franske læsestykker for gymn. først repetert L'invasion og Le développement de la Démocratie. Derpaa læst statarisk Jeanne Darc. Saa repetert artiumspensumet. Extempore læst (i læseboken) Un Conscrit de 1813.

Repetert grammatiken i Bødtker og Høsts begynderbok. Oversat mundtlig 3 sider av Chauvin's stiløvelser.

Latin.

Gymnasiet.

2 g. Ordings læsebok og Schreiners lille grammatik er benyttet. Formlæren er lært og det viktigste av sætningslæren mundtlig gjennomgaaet. En skolestil om uken efter læseboken og den sidste tid efter Hofgaards stiløvelser.

3 g. Læst og repetert Milo og Clodius, Cæsars død. Livius : Roms indtagelse av gallerne. Passene ved Caudium. Plinius's brev til Tacitus. Brev til keiser Trajan. Dommedag. Cicero: Pro lege Manilia. Livius's 21de bok til kap. 38. Hele grammatiken repetert. I begyndelsen av skolcaaret blev der skrevet en del opgaver til middelskoleeksamen, og en oversættelse om uken paa skolen i 2 sammenhengende timer, ofte ogsaa en hjemmeoversættelse.

Historie.

Gymnasiet.

1 g. a. Ræders lærebok i oldtidens historie læst og repetert. Derefter Oscar Alb. Johnsens lærebok i middelalderens historie læst til »Normannerne og de sidste Karolinger«.

1 g. b. Som 1 g. a.

2 g. a. Schjøth og Lange: Lærebok i verdenshist. I, læst fra 1ste Korstog — boken ut. Av Johnsen og Pedersens »Norges historie« læst til »Norge i 1814«.

2 g. b. Som 2 g. a. Desuten for de sproglig-historiskes vedkommende av »Historisk læsning for gymnasiet« nr. 4: Keiser Fredrik den 2den, nr. 3: Vandring gjennom byen, nr. 6: Indledning til den franske revolution, nr. 7: William Pitt.

3 g. Johnsens lærebok i den nyeste tids historie fra den franske revolution og ut. Johnsen og Pedersens Norges historie fra Fredrik III og ut. Det hele artiumspensum repe-

tert, undtagen den nyeste tids historie fra s. 91. I særtimerne læst alle aktstykker vedr. Norges historie. For en del repetert.

Av Taranger, Samfundslære I læst men ikke repetert, §§ 1, 2, 4, 5, 6, 7. Det øvrige bare gjennomgaat.

Middelskolen.

I a. Ræders historie for middelskolen læst og repetert til Nordens historie til 1319.

I b. Ræders historie for middelskolen læst og repetert til Nordens historie til 1319, s. 83.

I c. Av Ræders lærebok er læst og repetert fra begyndelsen til »Nordens historie til 1319«. Avsnittene om lensvæsenet og om kirken er sprunget over.

II a. Ræders historie fra »Nordens historie til 1319« til »Tretiaarskrigen«. Repetition.

II b. Først repetert fra Olav Trygvesøn til Øistein og Sigurd; saa læst og repetert til Danmark og Norge 1523—1660 med overspringelse av avsnittene: Den oldn. litteratur og Middeltalderens slutning samt det lille avsnit om aandslivet under Fredrik II. Uten repetition fra Danmark og Norge 1523—1660 til Sverige 1523—1660.

II c. Ræders historie: Læst fra »Haakon Haakonsøn« til Tretiaarskrigen. Repetert til Sverige 1523—1660. Enkelte av de vanskeligste avsnit er forbigaet.

III a. Ræders historie: Læst fra »Sverige 1523—1560« til »Tyskland og Frankrike« (side 265). Repetert til »Den hellige alliances tid«.

III b. Som i III a.

III c. Ræders historie fra »Sverige 1523—60« (s. 158) til »Den hellige alliances tid« (s. 249) læst og repetert.

IV a. Læst Ræders læsebok fra »Den hellige alliance« og ut. Derefter den hele lærebok repetert.

IV b. Læst ut boken fra »Den hellige alliance«. Deretter repetert det hele eksamenspensum (Ræders lærebok). To elever har benyttet Høst's verdenshistorie og Eriksens Nordens historie.

IV c. Ræders lærebok for middelskolen fra »Den hellige alliance« og ut boken. Derefter er det hele eksamenspensum repetert.

Geografi.

Gymnasiet.

2 g. a. (2 t.) Haffner & Werenskjold. Norges geografi for gymnasiet læst og repetert.

2 g. b. Haffners og Werenskjolds lærebok læst og repetert.

3 g. Haffners økonomiske geografi fra Norges bergverksdrift boken ut. Repetert om Norge.

Repetert Haffners fysiske og Stens matematiske geografi.

Middelskolen.

I a. Reusch's geografi læst og repetert til Frankrike.

I b. Reusch's geografi læst og repetert til Nederlandene, s. 105.

I c. Reusch's geografi læst og repetert til Frankrike.

II a. Læst og repetert fra Frankrike det resterende av Europas geografi, derefter likeledes av fremmede verdensdeler Asien og til slut repetert paany av forrige aars pensum Tyskland, Holland og Belgien.

Lærebok : geografi for middelskolen av Reusch.

II b. Reusch's geografi for middelskolen fra Holland til Afrika læst og repetert.

II c. Reusch's geografi fra Frankrike til Afrika.

III a. Reusch's geografi læst og repetert Asien, Afrika, Amerika og Australien og derefter »beskrivelse av Norges amter og byer«.

III b. Som i III a.

III c. Reusch's geografi læst og repetert Asien, Afrika, Amerika og Australien, og derefter »beskrivelse av Norges amter og byer«.

IV a. Reusch's geografi — hele boken.

IV b. Reusch's geografi. Læst »beskrivelse av Norges amter og byer«. Derefter er hele boken repetert.

IV c. Som IV a.

Naturfag.

Gymnasiet.

1 g. a. (4 t.) Johannesen & Nicolaysens lærebok i kemi gjennomgaat og repetert.

Knudsen og Falch. Det menneskelige legeme II, læst og repetert.

1 g. b. Nicolaysens kemi.

Knudsen og Falchs fysiologi II.

Experimenter, tildels utført av eleverne selv under repetition.

2 g. a. Isaachsens fysik I del, samt av II del noget av optikken læst og delvis repetert. Opgaver hjemme og paa skolen.

3 g. Bonnevis zoologi læst. Resvolls botanik repetert.

Middelskolen.

I a. Sørensens zoologi til fiskene læst og repetert. —
Sørensens botanik de første 20 plantetyper læst og repetert.
Herbariet paa mindst 20 planter.

I b. Som I a.

I c. Som I a.

II a. Botanik: Ekspursioner. Læst familierne.
Zoologi: Læst ut boken. Repetition.

II b. Som i II a.

II c. Som i II a.

III a. Repetert zoologien og botanikken.
Læst Knudsen og Falck: Det menneskelige legeme.
Botaniseret.

III b. Som i III a.

III c. (2 t.) Sørensens botanik. Fra stenfrugtfamilien
ut. Repetert det hele pensum.

Læst og repetert Knudsen og Falk: Det menneskelige
legeme I.

IV a. Henrichsens fysik læst og repetert.

IV b (4 t.) Læst og repetert Henrichsens fysik.

IV c. Som IV a.

Matematik.

Gymnasiet.

1 g. a. Som I g. b.

1 g. b. Ole Johannesens aritmetik: Læst og for største-

delen repetert fællespensumet. Opgaver væsentlig efter Ole Johannesens opgavesamling.

Ole Johannesens geometri: Læst og repetert til regulære mangekanter.

2 g. a. Ole Johannesens aritmetik: Læst og repetert særpensumet for realister.

Ole Johannesens geometri: Læst og repetert fra like-dannede mangekanter boken ut.

Ole Johannesens trigonometri læst og repetert.

C. M. Guldbergs stereometri læst.

C. M. Guldbergs analytiske geometri til hyperbelens læst og repetert.

Av særskilte opgavesamlinger er brukt Ole Johannesens til stereometrien og M. Alfsens til den analytiske geometri.

2 g. b. Johannesens trigonometri: Læst og repetert de 30 første sider som angaar de retvinklede triangler's beregning.

Johannesens aritmetik og geometri: Repetert.

3 g. Spg.-hist. linje. C. M. Guldbergs stereometri læst. Repetert hele pensumet i aritmetik, geometri, trigonometri og stereometri.

Opgaver mest efter Petersens opgavesamling, tildels ogsaa efter Ole Johannesens opgavesamling i stereometri.

Reallinjen: C. M. Guldberg analytiske geometri fra hyperbelen læst boken ut. Holst høiere aritmetiske rækker læst. Hele pensumet repetert. I skriftlige øvelser benyttet: Alfsens opgaver i analytisk geometri og O. Bergs opgaver til realartium.

Middelskolen.

I a. De 4 regningsarter i almindelig brøk og decimalbrøk. Anvendte opgaver. Hovedregning. I første halvår 1 time og i 2det halvår 2 timer geometri. Regnskapsførsel.

I b. Som a.

I c. Som a.

II a. Som i II B.

II b. 1. Ole Johannesens: Praktisk regnebok 3die hefte. Reguladetri: Enkelt og sammensat. Procentregning og lettere opgaver i renteregning.

2. Ole Johannesens aritmetik til division læst og repeteret.

3. Eliassens geometri til rette linjers deling i like store dele læst og repeteret. Hjemme- og skoleopgaver. Regnskapsførsel.

II c. (5 t.) Johannesens regnebøger. Repeteret brøklæren 3dje hefte. Reguladetri og renteregning. Regnskapsførsel.

Johannesens aritmetik læst og repeteret til ufuldstændig division § 63.

Eliassens geometri: Læst og repeteret til retvinklede og stumpvinklede triangler. 72.

III a. Som III b.

III b. (5 t.) Johannesens regnebok 3dje hefte. Reguladetri, procent og renteregning.

Johannesens aritmetik. Polynomers division med polynom, 2den bok. Endel timer til læsning av 1ste grads lign. med 1 ubekjendt.

Eliassens geometri: Parallele linjer til 4de bok.

Hjemme- og skoleopgave.

III c. Ole Johannesen: Praktisk regnebok 3die hefte. Renteregning og rentes rente. Lettere opgaver av blandingsregning. Ikke medtat om veksler. Ole Johannesens aritmetik fra division til opg. av 1ste grad med 1 ubekjendt læst og repeteret.

Eliassens geometri fra rette linjers deling i like store:

dele til cirkelens periferi og flateindhold læst og repetert (§ 93 til § 170).

Hjemme- og skoleopgaver.

IV a. Ole Johannesens aritmetik, fra ligninger med 2 ubekjendte boken ut.

Eliassens geometri, 4de bok.

Repetert hele pensumet i aritmetik og geometri.

Ole Johannesens regnebok, 3dje hefte: rente-, delings- og blandingsregning. Volum- og flateberegninger. Simpel regnskapsførsel efter Klingenberg's hefte.

Middelskoleeksamensopgaver efter Bergs samling.

IV b. Som IV a.

IV c. Som IV a.

Tegning.

Gymnasiet.

2 rg. Petersens lærebok i projektionstegning til snit mellem legemer og planer.

3 rg. Petersens lærebok: Snit mellem legemer og planer. Flaters utfoldning. Eksamensopgaver.

Middelskolen.

Med formaalet for den nye frihaandstegneundervisning: at utvikle barnets iagttagelsesevne, lære det at se og øve det i ved tegning at gjengi hvad det ser omkring sig, har tegneøvelsene fra I til IV middelklasse været drevet med tegning efter bruksgjenstande og naturformer. Der har været tegnet efter øiemaal, og til støtte for dette har sigtemaalet været øvet. Som det har gjeldt for eleverne at gjengi gjenstandens form, har de ogsaa saavidt mulig faat i opgave paa grundlag av egne iagttagelser at gjengi dens farve dels ved enkle over-

lægninger med lettere toner, dels ved mere gjennomført utarbeidelse. Efterhaanden har man saavel i blyant alene som i farvelægning indøvet virkningen av lys og skygge. Tegningen har været utført med blyant; til farvelægningen har været anvendt dels farvestifter, dels vandfarver.

I I middel har øvelserne væsentlig omfattet plane gjenstande eller saadanne som nærmest viser sig plane eller flate saasom gulvfliser, flag etc.; spade, sag, øks, blade og videre fremover; vognhjul m. v.

I II middel er man gaat over til de 3 dimensioner med øvelser som blomsterpotte, malerpøs, mugge, krus, blomstervase, gryte, tragt o.s.v.; blade, frugter.

I III middel lignende gjenstande i vanskeligere stillinger; kaffe- og tekande, slæde, vugge, høvl, murske, skrustikke, kurve, støvler, hatter, luer m. v. i forskjellige stillinger.

I IV middel fortsættelse; tegning av større gjenstande i forskjellige avstande. Naturformer: utstoppede dyr navnlig fugle; sommerfugle, hummer, krabbe, blomster, dels enkeltvis, dels i sammenstilling. Ved skoleaarets slut som prøvetegning: en opslaat paraply, eleverne plasert omkring modellen, tegningens største bredde 18 cm., den tegnes og skyggelægges.

Skrivning.

1 a, b, c. Damms skrivebøker, 3dje hefte,

2 a. Damms skrivebøker benyttes.

b. Likesaa.

c. Likesaa.

} 3dje og 4de h.

3 a, b, c. Damms skrivebøker, 4de og 5te h.

4 a, b, c. Damms skrivebøker, 6te og 7de h.

Haandarbeide.

Kl. I. Et litet forklæ med skraakile, linning og rynker. Strikket strømpe. Navneduk.

Kl. II. Benklær til eleven selv. Atterstingene syes av eleven paa maskine. Strikket strømpe, par til 1ste classes.

- Kl. III. 1. Strikket en liten strømpe av lyst garn, 20 masker.
 2. Lapning paa hvitt tøy. Knaphul, baand, knapper, hegter.
 3. Lapning paa rutet tøy.
 4. Stoppelap. Halvstop. Helstop.

Kl. IV. Linnet med linning og rynker klippet og syet. Atterstingssømmene syes av eleven paa maskine. Par til strømpen i kl. III. Desuten repetition av hæl og taa.

Sløid.

Eleverne har i skoleaaret været delt i 11 partier med henholdsvis 18, 17, 16, 18, 18, 16, 18, 18, 19, 17 og 18 = 193 elever.

Väsentlig i tilknytning til Kjenneruds modelrække er der i skoleaaret gjenngaatt følgende arbeidsmaater:

- I middelkl.: Repetitionsarbeide i spikring og skruning.
 Indfældning.
 II — : Sammenfældning og gradning.
 III — : Gradning. Fugning. Rundtapning.
 IV — : Sinkning. Tapning.

Gymnastik.

Som tidligere var partierne ordnet saaledes, at hele gymnaset dannet et parti, og de forskjellige middelklasser hvert sit parti, altsaa 4 og ialt 5 partier.

Da partierne nu er blit saa store, like op til 60 gutter

paa 1 parti, finder man, at de bør deles, i særdeleshet gymnasiet (i mindst 2 partier) og 1ste middelklasse (i mindst 2 partier).

I gymnasiet var fritat for hele skoleaaret	12 elever.
- 4de middelkl. —»—	—»— 4 —
- 3dje — —»—	—»— 4 —
- 2den — —»—	—»— 2 —
- 1ste — —»—	—»— 0 —

Sum 22 elever

Fritagelsesgrundene var: Hjertefeil, benbrud, appendicit, hodepine, nyresygdum, medfødte legemsfeil.

Foruten de ovennævnte, der var fritat hele aaret, var der en del fritagelser for kortere tid paa grund av forkjølelse, hodepine, armbrud, mavepine, fotskade m. v.

Øvelserne blev drevet som tidligere, idet der blev gennemgaaet av Benzens tabeller:

Gymnasiet:	Tabel XVI til XXV og repetition.
4de middelkl.:	— XI - XVI —»—
3dje — :	— VII - XI —»—
2den — :	— V - X —»—
1ste — :	— I - VII —»—

Desuten blev der drevet øvelser i størst mulig utstrækning u t e paa Retranchementet med langball, fotball, idræts øvelser med kuglestøtning, diskos- og spydkast, høide-, længde-, 2 og 3 steg- og stavsprang samt forskjellige leker. Endvidere anvendtes den varme aarstid i størst mulig utstrækning til badning og svømmeøvelser paa Retranchementets badehus.

Der gaar vistnok bort en del tid til marsj frem og tilbake mellem skolen og Retranchementet; men dette skader ikke — efter undertegnedes mening. Det er tvertimot en nyttig og disciplinerende øvelse.

Den av departementet fastsatte idræt var i skoleaarene 1911—12 og 1912—13 ordnet saaledes:

3 dage i august og september anvendtes til skytning paa skytebanen for gymnasiet og 4de middel med 4 g.s lading. I denne tid havde de 3 laveste middelklassers gutter idrætsøvelser paa Gimlemoen efter det av gymnastiklæreren opsatte program:

Klasse	9—10	10—11	11—12	12—1	1—2
3dje middel	Fotball.	Langball.	Fri	Fri idræt: spyd, diskoskast, kuglestøtning, høide-, længde-, 2 og 3 steg- og stavsprang	1/2 t.: Badning 1/2 t. Forskjellige leke, saasom: Kapløp, 3dje mand i vind, kat og mus, slaa paa ringen, ræv og gaas etc.
2den middel	Langball.	Fri idræt: som 3dje middel fra 12—1.	Fri	1/2 t.: Badning. 1/2 t.: Leke som 3dje middel 1—2.	Fotball.
1ste middel	Fri idræt: Som 3. middel fra 12-1	1/2 t.: Badning. 1/2 t.: Leke som 3dje middel 1—2	Fri	Fotball.	Langball.

Der blev ombyttet for hver dag, saaledes at alle øvelser for hver dag blev flyttet 1 plads over til venstre.

Pikene havde i disse 3 dage dels badning, dels lek og ture i byens omegn.

1 dag anvendtes til utmarsj med hele skolen,

1 — om vinteren til skitur —»—

og 1 — om vaaren til utmarsj og træplantning.

Sammendrag av skytning med 0,5 (4) gr. skoleammunition
i skoleaaret 1911—12.

Klasse	Antal gutter	Avstand	Liggende med støtte		Liggende frihaand		Knaestaaende		Staaende	
			Antal skud	Points-sum	Antal skud	Points-sum	Antal skud	Points-sum	Antal skud	Points-sum
3dje gymn.	16	200 m.	160	614	80	141	160	315	80	162
2det —	13	—	130	295	65	104	130	295	65	141
1ste —	24	—	240	832	120	142	240	428	120	198
4de midd.	37	—	370	921	185	185	370	567	185	243
3dje —	45	15 m.	450	3182	225	1252	225	998	450	2321

1912—13.

3dje gymn.	14	100 m.	140	531	70	201	140	462	70	209
2den —	23	—	230	1090	115	468	230	734	115	315
1ste —	27	—	270	1113	135	359	270	533	135	189
4de midd.	41	—	410	1693	205	489	410	879	205	354
3dje —	41	15 m.	410	2836	205	1206	205	1270	410	2283

Sang.

1ste a, b, c. Linjesystemet. G-nøkkelen. Noter, pauser, takt og rytme. Punktering. Tonstige efter Nora Kobberstads sangbok. Enstemmige vokaløvelser. Tostemmige sange og koraler efter Koppangs sangbok.

2. a, b, c. Tonisk treklang. C. G. F. dur. Molltreklang i modsætning til dur. Taktinddeling og taktslag. (Solfegies). To og trestemmige sange. Koppangs 2det hefte samt med 1ste kl. 4 stemmige sange bl. a. »Stabat mater.«

3. a, b, c. Kun piker. Notesang. 2 stemmig fra bladet (øvelser.) Mollskala, harmonisk, melodisk. Noteskrivning. Synkope, tung og let takt. Taktslag i alle taktinddelinger. 2 og 3 stemmige sanger bl. a. Fuglekvidder av Kjerulf og »Die Wacht am Rhein.«

Gymnasiet samlet: Øvelser »Algot Lange«s »methode, aandedræts-øvelser, staccato, cromatik, samt for pikernes vedkommende hovedklang og tekstøvelser efter von zu Muhlen«. Koloratur-passager.

Firstemmige sange av Oscar Borg, samt flerst. sange med delvis sopran-, delvis bass- eller baryton-solo.

VII. Eksamener.

A. Middelskolens avgangseksamen.

Censorer ved den skriftlige prøve i 7de kreds.

	1911.	1912.	1913.
<i>Norsk stil</i> :	Adj. Kraft. Kateket Ask (Farsund). Sup. adj. Jørgensen.	Overl. Ullmann. Kateket Kobro (Mandal). Sup. adj. Kraft.	Adj. Kraft. Kateket Kobro (Mandal). Sup. adj. Jørgensen.
<i>Tysk stil</i> :	Adj. Stang. Skoleb. Gauslaa (Lillesand). Sup. adj. Hoffmann.	Adj. Johansen. Frk. Brager (Lillesand). Sup. adj. Jørgensen.	Adj. Hoffmann. Skoleb. Salvesen (Farsund). Sup. adj. Andresen.
<i>Engelsk gjenf.</i> :	Overl. Ullmann. Frk. Weyergang (Mandal). Sup. adj. Peersen.	Skoleb. Salvesen (Farsund). Adj. Johnsen. Sup. frk. Nilsen.	Overl. Stang (underofficerssk.) Fru Egeland (Mandal). Sup. adj. Andresen.
<i>Matem. skriftl.</i> :	Adj. Danielsen. Adj. Vesthassel (Farsund). Sup. overl. Berg.	Adj. Heggebø. Skoleb. Franzen (Mandal). Sup. adj. Hougen.	Adj. Hougen. Kand. Lund (Lillesand). Sup. overl. Berg.
<i>Tegning</i> :	Kand. Lund (Lillesand). Skoleb. Franzen (Mandal). Sup. arkitekt Frølich.	Adj. Vesthassel (Farsund). Kand. Lund (Lillesand). Sup. arkitekt Frølich.	—«—
<i>Skrivning</i> :	Klassel. Tønseth. Kand. Lund (Lillesand). Sup. adj. Schönheyder.	Klassel. Tønseth. Kand. Lund (Lillesand). Sup. adj. Schönheyder.	—»—

Censorer ved mundtlig prøve i følgende fag, hvori der afholdtes prøve:

1911.	1912.	1913.
<i>Religion:</i> Adj. Bj. Amundsen (Semin.)	<i>Norsk:</i> Skoleinsp. Svensen.	<i>Religion:</i> Lærer Helle (Lillesand.) Klasselærer Tønseth.
<i>Norsk:</i> Skoleinspektør Svensen.	<i>Engelsk:</i> Skoleinsp. Gauslaa (Lillesand)	<i>Norsk:</i> Skoleinspektør Svensen.
<i>Historie:</i> Adj. Eilifsen.	<i>Tysk:</i> Adj. Hoffmann.	<i>Engelsk:</i> Overl. Stang (underofficerssk.)
<i>Engelsk:</i> Adj. Stang. Frk. Nilsen.	<i>Geografi:</i> Adj. Schönheyder.	<i>Geografi:</i> Kapt. Hellum do.
<i>Geografi:</i> Adj. Schönheyder. Adj. Jørgensen.	<i>Religion:</i> Adj. Bj. Amundsen (Semin.) Pastor Vindenes.	<i>Historie:</i> Kapt. Svendsen do.
<i>Naturfag:</i> Adj. Vesthassel (Farsund). Adj. Heggebø.	<i>Historie:</i> Overl. Sagen.	<i>Tysk:</i> Frk. Brager (Lillesand).
<i>Tysk:</i> Skoleb. Salvesen (Farsund).	<i>Matematik:</i> Skoleb. Franzen (Mandal.)	<i>Naturfag:</i> Skoleb. Franzen (Mandal.)
	<i>Naturfag:</i> Overl. Oftedal. Adj. Vesthassel (Farsund).	<i>Matematik:</i> Adj. Vesthassel (Farsund).
	<i>Haandgjerning</i> for gutter: Lærer Ramse.	<i>Gymnastik:</i> Kapt. Hellum (underofficerss.)

Elever, der har bestaaet middelskoleeksamen.

I parentes er tilføiet hovedkarakteren ; men ved de elever som ingen hovedkarakter har erholdt, da de har tat eksamen med indskrænket fagkreds, staar tilføiet : Indsk. fagk.

1911.

Bergh, Otto (Tf.)	Pettersen, Arne (Tf.)
Bugge, Jakob (Tf.)	Salvesen, Sigurd (Tf.)
Christensen, Karsten (Tf.)	Skajaa, Torleif (Tf.)
Corneliussen, John (Tf.)	Storm, Rolf (Tf.)
Eriksen, Johan (Ng. tf.)	Stumpf, Rolf (Tf.)
Frølich, Einar (Tf.)	Sørensen, Sverre (Ng. tf.)
Frøysaa, Ingemann (Indsk. fagk.)	Tharaldsen, Toralf (Tf.)
Githmark, Arne (Tf.)	Thelle, Johan (Ng. tf.)
Gundersen, Egill (Tf.)	Thomassen, Karl (Tf.)
Gundersen, Karl (M. tf.)	Thorkildsen, Rolf (Tf.)
Haaversen, Guthorm (M. tf.)	Tobiassen, Kristian (M. tf.)
Haavik, Sigurd (Tf.)	Vogt, Ivar (M. tf.)
Heggelund, Bjarne (Tf.)	Willoch, Trygve (M. tf.)
Heggland, Sigurd (Tf.)	
Hjorthøy, Kristian (Tf.)	Piker:
Holst, Gunnar (Tf.)	Asbjørnsen, Astrid (Tf.)
Hølaas, Agnar (Tf.)	Augensen, Sonja (Tf.)
Ivarson, Magne (Tf.)	Berg, Kristine (Tf.)
Jensen, Einar (Tf.)	Bergh, Ebba (M. tf.)
Juell, Ragnar (Tf.)	Bjorvand, Ingrid (Indsk. fagk.)
Jørgensen, Halfdan (Tf.)	Brun, Susanne (Indsk. fagk.)
Kile, Eyvind (Indsk. fagk.)	Edwin, Margit (Tf.)
Knudsen, Karl (Indsk. fagk.)	Egelandsdal, Klara (Tf.)
Korperud, Toralf (M. tf.)	Ekberg, Marie (Indsk. fagk.)
Krohn, Sigvald (Tf.)	Evensen, Andrea (Tf.)
Langfeldt, Bjarne (Indsk. fagk.)	Gundersen, Tomally (Indsk. fagk.)
Langfeldt, Gabriel (Ng. tf.)	Haavik, Bertha (Tf.)
Moe, Lorentz (Tf.)	Hagtvedt, Jenny (M. tf.)
Oftebro, Odleif (Tf.)	Holmesland, Katrine (Tf.)

Holst, Elisa (M. tf.)
 Johansen, Birgit (Tf.)
 Johansen, Ruth (Tf.)
 Johnsen, Bergljot (M. tf.)
 Johnsen, Gerda (M. tf.)
 Knudtzon, Nina (M. tf.)
 Larsen, Ada (Tf.)
 Mjaaland, Tone (Tf.)
 Mortenson, Ingebjörg (M. tf.)
 Mørch, Henriette (Tf.)
 Nielsen, Aagot (Tf.)
 Nilsen, Asta (Tf.)
 Nielsen, Ingrid (Tf.)
 Olsen, Ingrid (Tf.)
 Ringøen, Benta (Tf.)
 Sellæg, Anne (Tf.)
 Tranberg, Gudrun (M. tf.)

Zopfi, Barbra (Tf.)
 Østern, Hjørdis (Tf.)
 7 elever bestod ikke prøven.

Privatister:

Egeland, Nils (Lærereksamen.)
 Gismarvik, Jakob (Indsk. fagk.)
 Kvanes, Knut (Tf.)
 Romseland, Syvert (Tf.)
 Stabel, Lorentz (Indsk. fagk.)
 Egeland, Søren (Prøve i enkelte fag)
 Skeie, Peder do.

1 privatist bestod ikke prøven.

Tillægspøve:

Grøntoft, Walter i tysk.

1912.

Aasen, Olav (Tf.)
 Borch, Trygve (Indsk. fagk.)
 Christiansen, Charles (Tf.)
 Edvardsen, Vilhelm (M. tf.)
 Espeland, Alf (Ng. tf.)
 Grøgaard, Rolf (Tf.)
 Hagen Thomas (Tf.)
 Halseide, Lauritz (M. tf.)
 Hansen, Roy (Indsk. fagk.)
 Hansteen, Wilhelm (Tf.)
 Johnsen, Johan (Indsk. fagk.)
 Johnsen, Olaf (M. tf.)
 Jørgensen, Leif (Tf.)
 Kjennerud, Rolf (Tf.)
 Knudsen, Erling (M. tf.)
 Knudsen, Konrad (Indsk. fagk.)

Koren, Tollef (Tf.)
 Lindeland, John (Tf.)
 Lootz, Eivind (Indsk. fagk.)
 Malterud, Alf (Tf.)
 Mosby, Olaf (M. tf.)
 Olsen, Erling (Tf.)
 Olsen, Schaffrath (Tf.)
 Omdal, Trygve (Tf.)
 Pedersen, Gunnar (Indsk. fagk.)
 Pedersen, Morten (Indsk. fagk.)
 Puntervold, Viljen (Tf.)
 Salvesen, Alf (M. tf.)
 Stray, Arne (Indsk. fagk.)
 Stray, Kristian (Tf.)
 Styhr, Harald (Tf.)
 Svensen, Alf (Tf.)

Svensen, Finn (Tf.)
 Tellefsen, Trygve (M. tf.)
 Thorgrimsen, Torvald (Tf.)
 Tranberg, Erling (Indsk. fag.)
 Vislie, John (M. tf.)

Torjussen, Hildur (Ng. tf.)
 Truslew, Snefrid (Tf.)
 Zachariassen, Johanna (Tf.)
 Ørebæk, Aline (Ng. tf.)

Piker:

Andersen, Gyda (Indsk. fagk.)
 Aslaksen, Amalie (Tf.)
 Brandsborg, Lisbeth (Tf.)
 Debes, Maud (M. tf.)
 Foss, Birgit (Tf.)
 Haavie-Thoresen, Torbjørg
 (M. tf.)
 Hansen, Karla (Tf.)
 Hansen, Mally (M. tf.)
 Henriksen, Theodora (M. tf.)
 Høegh-Omdal, Elisa (M. tf.)
 Iglebæk, Anna (Indsk. fagk.)
 Johannesen, Hjørdis (Tf.)
 Johnsen, Ellen (M. tf.)
 Juell, Augusta (M. tf.)
 Knudsen, Bergljot (M. tf.)
 Ludvigsen, Martha (Tf.)
 Markussen, Margit (Tf.)
 Mollestad, Anna (Tf.)
 Møller, Tonny (M. tf.)
 Nielsen, Ellen (Ng. tf.)
 Nielsen, Hildur (Indsk. fagk.)
 Olsen, Theodora (Tf.)
 Omdal, Otilia (Indsk. fagk.)
 Peersen, Hjørdis (M. tf.)
 Ramm, Hendy (Ng. tf.)
 Rummelhoff, Julie (S. tf.)
 Tobiassen, Borghild (Tf.)

Privatister:

(De 27 første fra underofficers-
 skolen — samtlige med ind-
 skrænket fagkreds.)

Aarsvold, Peder (Indsk. fagk.)
 Auestad, Ivar do.
 Dahl, Gunnar do.
 Eide, Karl do.
 Einarsen, Oskar do.
 Engebretsen, Einar do.
 Farestad, Kristian do.
 Foldvik, Alf do.
 Gautun, Odd do.
 Havre, Harald do.
 Helstad, Hans do.
 Henseid, Peder do.
 Hultin, Gregers do.
 Johansen, Johan do.
 Johnsen, Jens do.
 Knutsen, Knut do.
 Lauvdal, Arne do.
 Likasin, Ole do.
 Sandaaker, Knut do.
 Sitje, Kristian do.
 Skjæveland, Olaf do.
 Skovlund, Johannes do.
 Sollid, Sveinung do.
 Steinbø, Torjus do.
 Strai, Syvert do.

Svantesvold, Magnus (Indskr. fagkr.)	Gundersen, Sigurd (Ng. tf.)
Vormedal, Sven do.	Kristensen, Kristen (Indsk. fagkr.)
Gundersen, Gunnar (M. tf.)	Tangen, Halfdan (Tf.)
	Sømning, Johanna (Tf.)

1913.

Abusdal, Olav (Tf.)	Svensen, Johan (Tf.)
Borch, Per (Tf.)	Sørensen, Erling (M. tf.)
Dag, Ragnar (Tf.)	Tellefsen, Olav (Tf.)
Ellefsen, Emil (Tf.)	Tharaldsen, Torolv (M. tf.)
Faaland, Hartvig (M. tf.)	Thorkildsen, Thorbjørn (Tf.)
Glørsen, Kjell (Tf.)	Trovaag, Ole (Indsk. fagkr.)
Grøgaard, Bernhard (Tf.)	Vigeland, Gunvald (M. tf.)
Hagtvedt, Arne (Tf.)	Vislie, Arne (M. tf.)
Heggelund, Erling (Tf.)	Westbø, Ragnvald (M. tf.)
Heggland, Gunnar (M. tf.)	Zachariassen, Peter (Tf.)
Heistein, Albert (Indsk. fagkr.)	
Holst, Johan (M. tf.)	Piker:
Hübert, Leif (Indsk. fagkr.)	Aabel, Alfhild (Tf.)
Hølaas, Oddleif (Ng. tf.)	Aabel, Borghild (Indsk. fagkr.)
Høversland, Nils (M. tf.)	Augensen, Gudrun (Tf.)
Iversen, Rolf (Tf.)	Berntsen, Karen (Tf.)
Jørgensen, Bjarne (Tf.)	Brenne, Martha (M. tf.)
Kile, Jens (M. tf.)	Bydal, Borghild (Indsk. fagkr.)
Kile, Lars (Indsk. fagkr.)	Engelstad, Jessie (Tf.)
Korperud, Harald (M. tf.)	Gundersen, Sonja (Tf.)
Krohn, Erling (Tf.)	Iglebæk, Borghild (Tf.)
Larsen, Olav (Tf.)	Jensen, Anna (Indsk. fagkr.)
Leifson, Sigmund (Tf.)	Johannesen, Margit (Tf.)
Lindbom, Hans (S. tf.)	Johansen, Aslaug (Tf.)
Refsnes, Egil (M. tf.)	Johansen, Kathrine (Tf.)
Rosenkilde, Leif (Indsk. fagkr.)	Mjaaland, Sigrid (Tf.)
Skard, Bjarne (M. tf.)	Nagelstad, Elisabeth (M. tf.)
Skard, Eiliv (M. tf.)	Olsen, Olga (Tf.)

Pedersen, Ingrid (Tf.)	Willoch, Dagny (Tf.)
Probsthahn, Erna (Indsk. fagk.)	Zachariassen, Halldis (Tf.)
Probsthahn, Karin (Indsk. fagk.)	—————
Roseth, Hjørdis (M. tf.)	2 elever bestod ikke eksamen.
Stabel, Ruth (Tf.)	
Storm, Sigrun (Tf.)	P r i v a t i s t e r.
Svendsen, Jenny (M. tf.)	Syvertsen, Willy (Tf.)
Tellefsen, Kitty (Tf.)	Christie, Martha (Tf.)
Thorvaldsen, Alette (Tf.)	1 privatist bestod ikke prøven.

B. Eksamen artium.

Censorer ved elevartium og privatistartium.

1911.

Elevartium:

Tysk: Overl. Bødtker (Arendal)
 Geografi: Adj. Olden do.
 Naturfag: Overl. Holt do.

Privatistartium;

Norsk: Overl. Ullmann.
 Tysk: Adj. Johansen.
 Engelsk } Adj. Stang
 Fransk }
 Latin: Adj. Eilifsen.
 Historie: Rektor Bassøe.
 Geografi: Overl. Berg.
 Matematik: Adj. Hougen.
 Fysik: Adj. Heggebø.
 Biologi: Overl. Oftedal.

1912.

Elevartium:

Matem.: Overl. Suleng (Arendal)
 Fransk real & spr.-hist. linje:
 Adj. Rønnow (Arendal.)
 Engelsk real & spr.-hist. linje:
 Adj. Jahr (Arendal.)
 Latin -- Latinlinjen:
 Adj. Schönheyder.
 Naturfag -- 1 gymn.:
 Overl. Holt (Arendal.)

Privatistartium:

Norsk: Adj. Kraft.
 Tysk: Adj. Johansen.
 Engelsk: Adj. Johnsen.
 Latin: Adj. Schönheyder.
 Fransk: Adj. Hoffmann.
 Historie: Rektor Bassøe.
 Geografi: Adj. Danielsen.
 Matematik: Overl. Berg.
 Biologi: Adj. Danielsen.

1913.

Elevartium:

Norsk: Adj. Jahr (Arendal.)
 Fransk: Adj. Waage do.
 Naturfag -- 1 gymn.:
 Overl. Suleng (Arendal.)
 Latin: Rektor Bassøe.
 Gymnastik: Kapt. Hellum.

Privatistartium:

Norsk: Overl. Sagen.
 Tysk: Overl. Johansen.
 Engelsk } Adj. Hornemann.
 Fransk }
 Historie: Adj. Kraft.
 Geografi: Overl. Oftedal.
 Biologi: Overl. Berg.
 Matematik: Adj. Heggebø.
 Gymnastik: Kapt. Hellum.

Realartium 1911.

	Norsk stil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysik skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Geografi	Naturfag	Matematik	Gymnastik	Hoved-karakter
Brunvand, Martin	Tf.	Ng. tf.	Ng. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.
Collin, Justus	Tf.	Ng. tf.	M. tf.	Ng. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.
Juell, Gudrun	Tf.	Ng. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Fritat	Tf.
Tønnesland, Aasulv	Tf.	Ng. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Fritat	M. tf.
Vestly, Toralv	Tf.	Ng. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.
Privatist:														
Nielsen, Sigurd . . .	Tf.	Ng. tf.	Tf.	Tf.	Ng. tf.	Tf.	Tf.	Ng. tf.	Tf.	Ng. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.

Kristiansunds katedralskole.

Realartium 1912.

Arnesen, Borghild	Ng. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Ng. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Fritat	Tf.
Berg, André	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.
Hanaas, Olav	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.
Rummelhoff, Fredrik	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Fritat	Tf.
Schjelderup, Harald	S. tf.	M. tf.	M. tf.	S. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Fritat	S. tf.
Strai, Christian . . .	Tf.	Tf.	Ng. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Ng. tf.	Ng. tf.	Tf.

Realartium 1913.

[1913]

	Norsk stil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysik skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Geografi	Naturfag	Matematik	Gymnastik	Hoved-karakter
Ager-Hansen, Kristen	Ng.tf	Tf.	M.tf.	S. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.
Augensen, Kaare .	Tf.	Tf.	Tf.	Ng.tf	Tf.	M.tf.	M.tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M.tf.	Tf.
Borch-Johnsen, Peter	Tf.	Tf.	Tf.	Ng.tf	Tf.	Tf.	M.tf.	Tf.	M.tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.
Nuland, Samuel . .	Tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	Tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.
Olsen, Mary	M.tf.	M.tf.	Tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	Fritat	M.tf.
Omdal, Sigurd . . .	Tf.	Tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.
Ro, Elias	Tf.	Ng.tf	Tf.	M.tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Ng.tf	Tf.	M.tf.	M.tf.	Tf.	Fritat	Tf.
Trovaag, Kruse . .	M.tf.	Tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	Tf.	M.tf.	M.tf.	Tf.	M.tf.	M.tf.	Tf.	Ng.tf.	M.tf.

Eksamenen.

1 elev bestod ikke prøven.

Sproglig-historisk artium 1911.

69

	Norsk stil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Geografi	Naturfag	Matematik	Gymnastik	Hoved-karakter
Asbjørnsen, Ragna	Ng.tf	Ng.tf	Ng.tf	Ng.tf	Tf.	Tf.	M.tf.	M.tf.	Tf.	M.tf.	M.tf.	Tf.	Fritat	Tf.
Hagen, Marie . . .	Tf.	Ng.tf	Ng.tf	Ng.tf	Tf.	Tf.	Tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	Tf.	Tf.	do.	Tf.
Johnsen, Solveig .	Tf.	Ng.tf	M.tf.	Tf.	Tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	Tf.	Tf.	M.tf.	do.	Tf.
Rummelhoff, Magdalena	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	do.	M.tf.
Privatist:														
Larssen, Alf	Tf.	Tf.	Ng.tf	Ng.tf	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Ng.tf	Ng.tf	Ng.tf	do.	Ng.tf

1 elev bestod ikke prøven.

Sproglig-historisk artium 1912.

Berg, Bergljot . . .	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	Tf.	Fritat	M.tf.
Hægeland, Aagot	Ng.tf	M.tf.	Ng.tf	Tf.	M.tf.	M.tf.	Tf.	Tf.	M.tf.	Tf.	Tf.	Tf.	do.	Tf.
Zachariassen, Jeanie	Ng.tf	Tf.	Tf.	Ng.tf	Tf.	M.tf.	Tf.	Tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	Tf.	do.	Tf.
Privatist:														
Østern, Reidar . . .	Tf.	Ng.tf	Maatelig	Ng.tf	Tf.	Tf.	M.tf.	M.tf.	Tf.	Ng.tf	Tf.	Ik.tf.	do.	Ng.tf

1 elev trak sig tilbage under eksamen.

Kristiansunds katedralskole.

[1910

Sproglig-historisk artium 1913.

1913

	Norsk stil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Geografi	Naturfag	Matematik	Gymnastik	Hoved-karakter
Aanensen, Thorvald	Tf.	Tf.	Ng.tf	Ng.tf	M.tf.	Tf.	Tf.	M.tf.	Tf.	Ng.tf	Ng.tf	Tf.	M.tf.	Tf.
Haavie-Thoresen, Thormod	Tf.	Ng.tf	Ng.tf	Ng.tf	M.tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M.tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.
Narvik, Anna	Tf.	Ng.tf	Tf.	Ng.tf	M.tf.	Tf.	Tf.	M.tf.	Tf.	M.tf.	Tf.	M.tf.	Fritat	Tf.
Nuland, Aagot . . .	Ng.tf	Ng.tf	Maatelig	Tf.	M.tf.	Tf.	M.tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Ng.tf	Ng.tf	do.	Ng.tf
Pedersen, Hildur .	Ng.tf	Tf.	Tf.	Ng.tf	M.tf.	Tf.	M.tf.	Tf.	M.tf.	M.tf.	Tf.	M.tf.	do.	Tf.
Rummelhoff, Mathilde	Ng.tf	Ng.tf	Ng.tf	Ng.tf	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M.tf.	M.tf.	do.	Tf.
Strøm, Solveig . . .	Ng.tf	Ng.tf	Tf.	Ng.tf	M.tf.	Tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	do.	Tf.
Svensen, Ingrid . .	Tf.	Ng.tf	Maatelig	Ng.tf	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M.tf.	Tf.	Tf.	Tf.	do.	Ng.tf
Vislie, Geirmund .	M.tf.	M.tf.	Ng.tf	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	Ng.tf	Tf.	Tf.	do.	M.tf.
Privatist:														
Lørhammer, Gustav	Tf.	Ng.tf	Ng.tf	Ng.tf	Ng.tf	Tf.	Ng.tf	Tf.	M.tf.	Ng.tf	Ng.tf	Tf.	M.tf.	Ng.tf

Eksamenen.

Latinartium 1911.

	Norsk stil	Tysk skr.	Matem. skr.	Latinsk oversættelse	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Historie	Geografi	Naturfag	Matematik	Gymnastik	Hoved- karakter
Ingebretsen, Herman	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Fritat	S. tf.
Moe, Thora	Tf.	Ng. tf.	Maaetelig	Ng. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	do.	Tf.
Privatist:															
Haavie-Thoresen, Erik	Tf.	Ng. tf.	Ng. tf.	Ng. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Ng. tf.	Ng. tf.	Ng. tf.	Tf.	Ng. tf.
Stoveland, Sigurd	Tf.	Ng. tf.	Ng. tf.	Ng. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Ng. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.

Latinartium 1912.

1913

	Norsk stil	Tysk skr.	Matem. skr.	Latinsk oversættelse	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Historie	Geografi	Naturfag	Matematik	Gymnastik	Hovedkarakter
Brandsborg, Birgit	Tf.	Tf.	Ng.tf	Tf.	Tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	Tf.	M.tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Fritat	Tf.
Edwin, Einar	M.tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	Fritat	M.tf.
Holen, Sigvald . .	Tf.	Tf.	Ng.tf	Tf.	M.tf.	Tf.	M.tf.	Tf.	Tf.	M.tf.	M.tf.	Tf.	Tf.	M.tf.	Tf.
Jørgensen, Rolf . .	M.tf.	S.tf.	Ng.tf	Tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.
Kile, Ingemann . .	Tf.	Tf.	Ng.tf	Ng.tf	M.tf.	M.tf.	M.tf.	Tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	Tf.	Fritat	Tf.
Knudtzon, Wilhelm	Tf.	M.tf.	M.tf.	Tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	Fritat	M.tf.
Omdal, Leif	Ng.tf	Ng.tf	Ng.tf	Ng.tf	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Ng.tf	Tf.	M.tf.	Tf.
Pettersen, Thomas	Tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	Fritat	M.tf.
Schjelderup, Kristian	Tf.	M.tf.	S.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	Fritat	M.tf.
Tobiassen, Erling.	M.tf.	Tf.	Maatelig	Tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	Tf.	M.tf.	M.tf.	Tf.	Tf.	M.tf.	Tf.
Tillægsprøve:															
Omdal, Ingeborg .	Fritat	Ng.tf	Maatelig	Tf.	Fritat	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Fritat	Fritat	Ng.tf	Ng.tf	M.tf.	

Eksamenener.

1 elev bestod ikke prøven.

Latinartium 1913.

Jensen, Jenny	Tf.	Tf.	Tf.	Ng.tf	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Fritat	Tf.
Petersen, Edel . . .	Tf.	Ng.tf	Ng.tf	Ng.tf	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Ng.tf	Tf.	Ng.tf	Tf.	Ng.tf	Fritat	Ng.tf
Sagaas, Nils	M.tf.	Tf.	S.tf.	Tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.	M.tf.

63

VIII. Samlingene.

De fysiske samlinger er øket med følgende apparater foruten med dem som er nævnt nedenfor :

2 termometre,	gitter,
apparat til Mariottes lov,	kvartspalte,
4 barometerrør i stativ,	hult glasprisme,
Kundts rør,	3 linser,
apparat med 3 prizmer,	konkavt speil,
2 Daniels elementer,	konvekst speil,
tangensbussol,	ampéremeter,
Ørsteds apparat,	voltmeter,
mikrofonmodel,	propreostat,
maalebro.	

Til kemiundervisningen er anskaffet en del kemikalier og apparater.

De naturhistoriske samlinger har hat følgende tilvekst :

2 hajer,	fisk (gipsavstøpning),
ravn,	kongeørn,
hubro,	hærfugl,
stenfalk,	deler av et hvålkranium,
blishøne,	isand,
havsul.	

I 1911 blev det bestemt at første etage i Skippergaten 24, som kommunen nctop hadde indkjøpt, skulde indredes til bruk for undervisningen i fysik.

Etagen indeholder 3 rum. I det største av disse (8,2 m. × 4,8 m.) foregaar undervisningen. Av utstyret i dette rum kan nævnes :

Forsøksbord, 3 m. langt, hvori er indlagt ledninger for vand, gas, vekselstrøm og likestrøm samt for kjølevand ;

Projeksjonsapparat for lysbilleder og fysiske forsøk ;

Vandluftpumpe ;

Apparattable med maaleinstrumenter og reguleringsmotstande.

Undervisningsrummet staar ved en dobbeltdør i forbindelse med et litet rum (4,5 m. \times 4 m.), der bruges som arbejds- og forberedelsesværelse for lærerne. Herinde staar en *vekselstrom* \rightarrow *likestromstransformator* som kan yde op til 65 volt og 18,5 ampère. I dette rum, som vender mot sydøst, maatte ogsaa *heliostaten* anbringes. En dør fører til samlingsværelset (4,5 m. \times 4,2 m.).

Samtlige rum er i mindste laget, og beliggenheten ikke den heldigste; fysikundervisningen er dog efter overflytningen til de nye lokaler kommet under ulike bedre vilkaar end før.

Indredningen kom paa ca. 2000 kr. Et betragtelig beløb blev indsparet ved at Kristiansands elektrisitetsverk, der overtok leverancen av transformatoren og en stor del apparater, velvillig overlot disse til skolen uten at beregne sig nogen fortjeneste.

IX. Fortegnelse over de ved skolen benyttede lærebøger.

Middelskolen.

I. kl.

- V. Vogts bibelhistorie, forkortet ved Bang.
 J. R. Sverdrups forklaring.
 Landstads salmebok.
 Erichsen og Bretteville-Jensen: Norsk læsebok I.
 Løkke: Norsk grammatik.
 Knudsen og Kristiansen: Lærebok i tysk for begyndere.
 Ræder: Lærebok i historie for middelskolen.
 Reusch: Geografi for middelskolen.
 Johannesen: Praktisk regnebok, II. hefte.
 Sørensen: Dyre- og planterikets naturhistorie.

II. kl

- Erichsen og Bretteville-Jensen: Norsk læsebok II.
 Voss: Deutsches lesebuch I. ved Midsem.
 Johansen: Tysk grammatik.
 Kristiansen: Nye tyske stiløvelser.
 Brekke: Lærebok i engelsk for begyndere.
 Eliassen: Geometri.
 Johannesen: Aritmetik.
 — Praktisk regnebok, III. hefte.

III. kl.

- Erichsen og Bretteville-Jensen: Norsk læsebok III.
 Voss: Deutsches lesebuch II. ved Midsem.
 Brekke: Ny engelsk læsebok.
 Western: Ny engelsk grammatik for middelskolen.
 Knudsen og Falch: Det menneskelige legeme I.

IV. kl.

- Henrichsen: Lærebok i fysik.
 Bang: Kirkehistorie for folkeskolen.

Erichsen og Bretteville-Jensen : Norsk læsebok IV.

Klingenberg : Regnskapsførsel.

Johannesen : Praktisk regnebok, IV. hefte.

Gymnasiet.

1. kl.

Klaveness : Bibellære.

Hofgaard : Norsk literaturhistorie.

D. F. Knudsen : Norsk literatur for gymnasiet, 1ste og
2den avdeling (riksmaal og landsmaal.)

Gundersen : Tysk for gymnasiet.

Brekke og Western : Utvalg av engelske forfattere, for
gymnasiets 1ste klasse med anm.

Knap : Engelsk skolegrammatik.

Bødtker og Høst : Lærebok i fransk for begyndere.

Ræder : Lærebok i oldtidens historie.

Johannesen : Plangeometri.

Johannesen og Nicolaysen : Kemi.

Johannesen : Aritmetik.

Knudsen og Falch : Det menneskelige legeme II.

Schjøth og Lange : Verdenshistorie I.

Fælles for alle linjer.

2. kl.

Nygaard : Oldnorsk læsebok for begyndere.

— Sproget i Norge.

Collins : The Frozen Deep.

Resvoll : Botanik for gymnasiet.

Særskilt for real. { Johannesen : Trigonometri.
Guldberg : Stereometri.

Osk. Alb. Johnsen : Nyere tid.

Johnsen og Pedersen : Norges historie for gymnasiet.

Haffner og Werenskiold : Norges geografi.

Bødtker og Høst : Franske læsestykker.

Schjøth og Lange : Verdenshistorie II.

Særskilt for reallinjen.

2. kl.

Velhagen og Klasings utgaver av engelske forfattere.

Isaachsen: Fysik. I—II.

Petersen: Projektionslære.

Guldberg: Analytisk geometri.

Særskilt for latinlinjen.

Velhagen og Klasings utgaver av engelske forfattere.

Ording: Latinsk elementarbok med tillæg.

Schreiner: Kortfattet latinsk grammatik.

Johannessens trigonometri, den lille udg.

*Særskilt for spr. hist. linje uten latin.*Brekke og Western: Engelske forfattere for det sprogl.
hist. gymnasium med anmærkninger.

Western: English Institutions.

Historisk læsning for gymnasiet.

Fælles for alle linjer.

3. kl.

Klaveness: Bibellære.

Nygaard: Utvalg av den norrøne literatur I.

Bonnevie: Zoologi for gymnasiet.

Taranger: Norsk samfundslære. I.

Osc. Alb. Johnsen: Lærebog i den nyeste tids historie
for gymnasiet.*Særskilt for reallinjen.*

Holst: Aritmetiske rækker.

Macaulay: Lord Clive (Velhagen og Klasings utg.)

Særskilt for latinlinjen.

- Macaulay: Lord Clive (Velhagen og Klasings utg.)
Cicero: De imperio Gn. Pompei. (Utgivet av Voss).
Livius: 21de bok.

Særskilt for spr. hist. linje uten latin.

- Andersen: Engelsk litteratur med anmærkninger.
— A short history of English Literature.
Collin: Utgave av Shakespeare. Merchant of Venice.
Harraden: Ships that pass in the Night.
-

X. Skolepenge. Skolebeneficier.

Skolepengene utgjør for gymnasiets 3 klasser kr. 144 aarlig, for middelskolens kl. IV, III og II kr. 96, for I kr. 72.

For søskende gis saadan moderation, at den som gaar i høieste klasse, betaler fuldt ut, den anden 3 fjerdedele, den tredje halvparten av den for deres respektive klasser bestemte sum, medens 4de og følgende gaar frit.

I det sidst forløpne skoleaar har til fripladse været bevilget av staten kr. 4142, av kommmnen kr. 5970, desuten kr. 300 av sparebanken.

Thues iegats renter har været utdelt som flidsbelønning til 2 elever av 3die g. kl. og 1 av 2den g. kl. med en tredjedel til hver.

Skolepengene betales forskudsvis for hver maaned.

Er skolepengene ikke betalt for 2 maaneder, er rektor, naar han av kassereren derom underrettes, *forpligtet* til at negte en saadan discipel adgang til skolens undervisning.

Hvis en elev utmeldes, maa utmeldelsen ske inden d. 15de; ellers maa skolepenge betales ogsaa for næste maaned.

XI. Forskjellige bemerkninger.

Gymnasiet bestaar ved herværende skole av 3 linjer :

1. Reallinjen, hvis hovedfag er matematik og naturfag.
2. Den sproglig-historiske linje (uten latin), hvor hovedvægten er lagt paa modersmaal, nyere sprog og historie.
3. Den sproglig-historiske linje med latin, hvor sidstnævnte sprog er hovedfaget.

Iste gymnasieklasse *er felles for alle linjer*. Først i 2den klasse indtræder linjedelingen.

Skolelægens beretning om sundhetstilstanden 1911—12 og 1912—13.

Sundhetstilstanden blandt skolens elever har været ret god. De almindeligste sygdomme var de gjængse: Hodepine, forkjølelse, ondt i halsen, maveuordener. Av epidemiske sygdomme var der endel tilfælder; de fleste fravær fra skolen paa grund av epidemisk sygdom var imidlertid indirekte, idet barna blev forbudt adgang til skolen, fordi der var epidemisk sygdom i huset.

Det synes at maatte være tilstrækkelig bare at forby skolegang, naar der var epidemisk sygdom inden barnets husstand.

Endel hodepiner synes at skrive sig fra, at frokosten blev spist i for stor hast og derfor ofte blev utilstrækkelig; skolemæt synes ogsaa nu at være mindre »moderne« at ta med. Der var ogsaa særlig hyppig fravær i 1ste time; barna kommer for sent iseng om aftenen.

Et par uheld i gymnastiksalen, brudd av arm og ben, har ikke hat varige følger; kan muligens tilskrives en altfor liten gymnastiksal, hvor det ofte er trangt for de tildels meget store partier.

Den voldsomme forøkelse i elevantal i de sidste aar har gjort, at man efterhaanden har maattet ha til ordinære klasseværelser flere rum, som aldeles ikke har været beregnet til saadant bruk, og endog belægge disse rum med et antal elever, som er over det tilladelige. Der kom da ogsaa jevnlig klager over flere av disse rum baade fra lærere og elever og deres forældre om slet luft, daarlig lys og upasselighet, som tilskrives disse mangler, og tildels sikkert ikke med urette.

Badning har været drevet i gymnastiktimerne, saasart aarstiden har tillatt det; frivillig tildels langt ut i oktober maaned.

Optagelsesprøven til I m. holdtes hvert aar i slutningen av juni. Fra folkeskolen opnævntes ingen censor. I 1910 optokes 97, i 1911 87 og i 1912 102.

Av undervisningsraadet har rektor Østby og overlærer Schøyen besøkt skolen 22de og 23de september 1911, professor Hægstad 15de og 16de januar 1912 og rektor Ræder 14de, 15de og 16de juni 1912.

Gymnastikinspektør Bentzen har overværet gymnastikundervisningen 27de september 1910.

1911 hadde III m. og II m. træplantning den 6te og 20de mai. I 1912 og 13 foretokes plantningen i idrætsdagene.

Skolen har faat eget sløidlokale; tidligere maatte folkeskolens benyttes. Likeledes nyt lokale for fysikundervisningen.

Blandt gymnasiets elever er der en totalavholdsforening og en forening med kristelig program.

Vink og raad til hjemmene.

1. La barna gaa tidlig tilsengs. Deres arbeide begynder tidlig, og barn trænger mindst 9 til 10 timers søvn.
2. Sørg for at de spiser godt om morgenen, og at de likeledes faar solid niste med sig paa skolen. Deres væsentligste arbeide skal gjøres paa frokosten.
3. La barna efter middagen opholde sig i fri luft og tillat dem ikke at læse sine lekser før 1½ timer efter maaltidet.
4. La dem spise til aftens mindst én time, før de gaar tilsengs.
5. Gi dem en bestemt arbeidstid og paase at denne benyttes ordentlig.
6. Sørg for at læsningen foregaar under god belysning.
7. Tillat ikke tobaksrøkning. Utenfor hjemmet er det forbudt at røke.
8. Hold barna til lek og fornuftig idræt utenfor læsetiden.
9. Arbeid for at barneselskaper og baller slutter i rimelig tid, saa det ikke gaar ut over sundheten og skolearbeidet.

Generalekstrakt av skolens regnskab 1912 – 1913.

Indtægt.

1.	Beholdning	kr.	10513.81
2.	Renter	»	8562.38
3.	Jordavgift	»	2427.76
4.	Skolepenge	»	38106.00
5.	Statsbidrag	»	33058.11
			Kr. 92668.06

Utgift.

1.	Lønninger :		
	a. Kgl. ansatte lærere.....	kr.	48833.34
	b. Klasselærere og lærerinder »		3550.00
	c. Timelærere og vikarer »		9114.64
	d. Andre lønninger	»	1434.12
			Kr. 62932.10
2.	Alderstillæg :		
	a. Kgl. ansatte lærere.....	kr.	16958.34
	b. Klasselærere og lærerinder »		1650.00
			Kr. 18600.34
3.	Legater	»	341.06
4.	Trykning	»	289.26
5.	Blandede udgifter	»	184.40
6.	Eftergivne skolepenge	»	121.20
7.	Beholdning	»	10191.70
			Kr. 92668.00

Kristiansand, i november 1913.

K. Bassøe.